

75 éves az

Ujember

LXXVII. évf. 24.
(3799.)
2021. június 13.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

A cigányság az Egyház szívében él

Gyermeknapi ünnepség Szátokon

Mivel emléknapján, május 4-én a korlátozások még nem engedték a szélesebb körben való ünneplést, ezért május 29-én gyűltök össze a környék cigány családjai, hogy megünnepeljék Boldog Ceferino születésének 160., vértanúhalálának 85. évfordulóját Szátokon. Az ünnepi szentmisét Marton Zsolt váci megyéspüspök celebrálta a Mindenszentek-templomban, majd megáldotta a cigány boldog képet és lobogóját.

Szátok Nógrád megye nyugati részén található nyolcszáz lelkes község, lakosságának túlnyomó része cigány. A Váci Egyházmegye Ceferino Ház cigánypasztorációs irodájában romák és nem romák dolgoznak együtt. Gyermekvigyázáson túl ifjúsági pasztorációt végeznek, foglalkozásokat, korrepetálást tartanak, tancra és énekre tanítják a fiatalokat. A hat faluban is működő Ceferino Ház központja 2016-ban Gyömrőről Szátokra került, a volt kocsmaépületbe, melyet szépen felújítottak.

A gyermeknapot az Együtt Európáért Alapítvány támogatta, az „Együtt a sokszínű társadalomért Észak-Magyarországon” mintaprojekt keretében. Az alapítvány részéről Lomniczi Júlia elmondta, hogy nagy hangsúlyt fektetnek a roma anyukák és nagymamák kompetenciafejlesztésre, a közösségefjesztésre és a hagyományismeretre. Tréningeket tartanak a konfliktuskezelések témakörében, illetve segítik a munkába állás folyamatát is.

(Folytatás a 8. oldalon)

Ülésezett a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) június 1-jén és 2-án megtartotta nyári rendes ülését.

továbbra is imádkozzanak azért, hogy meghalt testvéreink eljussanak Isten színe látására, a hozzátartozók pedig megnyugvást találjanak az O szeretetében, és elnyerjék a Szentlélek vigasztalását.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa arra kérik egyházukat és híveket, hogy június 6-án, vasárnap délelőtt emlékeztesseneik a harangszavával az elhunytakra, a járvány okozta veszteségeinkre. Legyen ez a harangzúgás a prímás volt; koncelebráltak a testület elnöke és tagjai. A püspök kérik, hogy a hívek

Isten segítségével újat kezdhetünk. Kérjük a híveket, imádkozzák minden templomban a vasárnapi szentmisén, istentiszteleten a közös imádságot, amely a katolikus.hu honlapon is megtalálható.

(Folytatás a 3. oldalon)

Az Isten, az ember és a világ közötti harmóniáért

A Jézus Szíve Társasága centenáriumán Suller Melinda SJC általános elől járóval beszélgettünk

Száz évvel ezelőtt, 1921-ben alapította Bíró Ferenc SJ a Jézus Szíve Társaságát Isten és a magyar nép szolgálatára. A közösség idén június 13-án ünnepel a budapesti Jézus Szíve-templomban. Suller Melinda SJC általános elől járó elsőként a társaság megalakulásáról kérdeztük.

– Bíró Ferenc jezsuita atya kifejezetten Isten és a magyar nép szolgálatára alapította a Jézus Szíve Társaságát. Mi nem fogadalmat teszünk, hanem esküt, a ebben felajánljuk magunkat a magyar népért. Ez az elköteleződés onnan ered, hogy az első világháború idején, 1915. január elsején a Magyar Katolikus Püspöki Kar felajánlotta Magyarországot Jézus Szívénak. Ez a felajánlás mélyen megérintette az alapítónkat, s attól kezdve arra törekedett, hogy a Jézus Szíve-tisztelet egyre inkább megyőkeresden a hazai vallási életben. Létrehozta A Szív újságot, amely ma is megjelenő családi magazin, illetve segítőivel elindította ennek gyermekezését, a Szívgárdát. 1917-ben megkezdődött egy könyvesbolthálózat kiépítése, amelynek központja 1919-ben a Korda Kiadó nevet kapta.

Bíró Ferenc SJ segítette az Angolkisasszonyok Ward Mária kollégiumának indulását is, mert fontosnak tartotta a női hitoktatónak képzését. Számunkra ez azért jelentős, mert sokan ebből a hitoktatónak léptek be a társaságunkba. 1920-ban megalakult a Ward kollégiumot elvégzett nők egyesülete, a Sodalitium, amelynek páter Bíró volt az elnöke, egészen 1935-ig.

Már 1918-ban megkezdődött a közösségünk kialakulása. 1921. január elsején a Jézus Szíve Társulat kongregációs otthonában tették le az esküjüket az első tagok, éppen tizenkettő. Akkoriban Jézus Szíve Népleányai Társasága volt a nevünk.

(Folytatás a 9. oldalon)

„Vegyétek, ez az én testem!”

78 országból csatlakoztak a világméretű imalánchoz

Több tízezer hívő imádkozott együtt szerte a világban templomokban, kápolnákban, és otthonukból is sokan bekapcsolódtak június 5-én, úrnapja ünnepének szombatján a szentségimádási és imaalkalomba a budapesti eucharisztikus kongresszus szervezőinek meghívására.

Erdő Péter bíboros és a szeptemberi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust szervező titkárság meghívására június 5-én, úrnapja ünnepének szombatján ismét több tízezren dicsőítették együtt az Oltáriszentségben jelen lévő Jézust szerte a világon. Ez volt a nyolcadik

Foto: Ambros Marcs

ilyen szentségimádási és imaalkalom. Európa szinte minden országa csatlakozott.

(Folytatás a 2. oldalon)

ISSN 0133-1205
21024
9 770133 120548

A keresztény számára az elmélkedés találkozás Jézussal

Április 28-án délelőtt a Szentatya az imádság egyik formájáról, a meditációról tartotta katekézisét, mely 31. része az imádságról szóló katekézissorozatának. Az elcsendesedés emberi igénye és hasznossága mellett a keresztény elmélkedés sajátosságát a Szentlélek vezető szerepében és a Jézussal való találkozásban ragadja meg. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Ma az imádságnak arról a formájáról beszélünk, amelyet meditációnak, elmélkedésnek nevezünk. A keresztény ember számára „elmélkedni” annyit jelent, mint színtézire törekedni: azt jelenti, hogy a kinyilatkoztatás nagy „könyve” elő helyezzük magunkat, hogy megpróbáljuk azt magunkévá, teljesen magunkévá tenni. És a keresztény, miután befogadta Isten igéjét, nem tartja azt magába zárva, mert ennek az igének találkoznia kell „egy másik könyvvel”, amelyet a katekizmus „az élet könyvének” nevez (vö. Katolikus Egyház katekizmusa, 2706). Ezt próbáljuk tenni minden alkalommal, amikor az igéről elmélkedünk.

A meditáció gyakorlata nagy figyelmet kapott az elmúlt években. Nem csak a keresztények beszélnek róla: a világ szinte minden vallásban létezik meditációs gyakorlat. De olyan emberek között is széles körben elterjedt tevékenység, akiknek nem vallálos az életfelfogásuk. Mindegyiknek szüksége van arra, hogy meditáljunk, elgondolkodjunk, rátaláljunk önmagukra – ez egy emberi dinamika.

Különösen a léleköről nyugati világban keresik az emberek a meditációt, mert az magas gáthat jelent a minden nap stresszel és a mindenütt jelenlévő ürességgel szemben. Itt van tehát az a kép, hogy fiata-

lat belső békét, önuralmat ad, vagy segít felismerni a követendő utat – ezek az eredmények úgymond a keresztény ima kegyelmének járulékos hatásai. A keresztény ima ugyanis Jézussal való találkozás, vagyis meditálni annyit

Jézus azt mondta nekünk: „Elküldöm nektek a Szentléket. Ő majd tanít benneteket és magyarázatot ad nektek.” A meditáció terén is a Szentlélek a vezetőnk, ő segít, hogy fejlődjünk a Jézus Krisztussal való találkozáshoz, de ha megállunk az úton, és csak az utat nézzük, sosem találunk rá Jézusra. Az utat istenítjük, pedig az út csak eszköz arra, hogy Jézushoz veszzen bennünket.

A katekizmus pontosít: „Az elmélkedés működésbe hozza a gondolkodást, a képzeletet, a lélek érzéseit és vágyait. Ez az összeszedettség szükséges a meggyőződés hitbeli elmélyüléshez, a szív megtéréséhez és a Krisztust követő akarat erősödéséhez. A keresztény imádság elsődlegesen »Krisztus misztériumaival« elmélkedik” (KEK 2708).

Itt van tehát a keresztény ima kegyelme: Krisztus nincs messze, hanem mindig kapcsolatban áll velünk. Istenemberi személyének nincs olyan aspektusa, amely ne válhatna számunkra az üdvösséget és a boldogság helyévé. Az imádság kegyelme által Jézus földi életének minden pillanata velünk egykorúval válhat a Szentléleknek köszönhetően, aki vezetőnk. De ti jól tudjátok, hogy a Szentlélek vezetése nélkül nem tudunk imádkozni. Ó az, aki vezet bennünket! És a Szentléleknek köszönhetően mi is jelen vagyunk a Jordán folyónál, amikor Jézus vízbe merül, hogy megkeresztelkedjen. Mi is vendégek vagyunk a kánai menyegzőn, amikor Jézus a legjobb bort adja a hitvesek boldogságára. Más szóval, a Szentlélek az, aki összeköt bennünket Krisztus életének eme misztériumával, mert Jézus szemlélése során az imá tapasztalata segít, hogy még jobban egyesüljünk vele. Mi is

jelent, mint Jézus elé menni a Szentírás egy-egy mondatától vagy szavától vezérelve.

A „meditáció” kifejezésnek a történelem során különböző spirituális tapasztalatokra utal. Mindazonáltal lehetséges néhány közös vonást találni, és ebben ismét segítségünkre van a katekizmus, amely így fogalmaz: „Az elmélkedésnek annyi módszere van, amennyi a lelke mesterek száma. [...] A módszer azonban csak útmutató; a lényeg az, hogy a Szentlélekkel együtt haladjunk az imádság egyetlen útján, aki Jézus Krisztus” (KEK 2707). És itt szóba kerül egy útitárs, aki vezet bennünket: a Szentlélek.

Keresztény meditáció nem lehetséges a Szentlélek nélkül. Ő az, aki elvezet minket a Jézussal való találkozáshoz.

meditációnak tehát számos módszere létezik: egyesek nagyon letisztultak, mások tagoltabbak; egyesek az intellektuális dimenziót hangsúlyozzák, mások inkább az affektív és érzelmi dimenziót. Ezek módszerek. Mindegyik fontos, és mindegyiket érdemes gyakorolni, amennyiben segítenek abban, hogy a hittapasztalat a személy teljes aktusává váljon: nemcsak az elme, hanem az egész személy imádkozik, és nemcsak az érzelem, hanem a teljes személy imádkozik. A régiek azt mondták, hogy az imádság szerve a szív, és ezzel magyarázták, hogy középpontjából, a szívéből kiindulva az egész ember lép kapcsolatba Istenkel, és nem csak egyes képességei. Ezért minden szem előtt kell tartanunk, hogy a módszer út, nem pedig cél: az imádság bármely módszere, ha keresztény akar lenni, része

csodálkozva látjuk a Mester által végbevitt ezernyi gyógyulást. Vegyük kézbe az evangéliumot, elmélkedjünk az evangélium ezen misztériumain, és a Lélek vezet majd bennünket, hogy ott jelen legyünk! És az imában – amikor imádkozunk – mindenannyian olyanok vagyunk, mint a megtisztított leprás, a vak Bartimeus, aki visszanyeri látását, Lázár, aki kijön a sírból... Az imádságban mi is meggyógyulunk, ahogy a vak Bartimeus meggyógyult, vagy a másik, a leprás... Mi is feltámadunk, ahogy Lázár feltámadt, mert a Szentlélek által vezetett elmélkedő ima segít, hogy újra átléjük Krisztus életének eme misztériumait, hogy találkozzunk Krisztussal, és hogy a vakkal együtt mondjuk: „Uram, könyörülj rajtam! Könyörülj rajtam!” „Mit akarsz?” „Látni, belépní abba a párbeszédbé.” A keresztény meditáció a Lélek vezetésével abban segít bennünket, hogy párbeszédet folytassunk Jézussal. Az evangéliumnak nincs olyan oldala, amelyen ne lenne helyünk. Az elmélkedés számunkra, keresztények számára a Jézussal való találkozás egyik módja. És így, csak így jutunk el ahol, hogy rátalálunk önmagunkra.

A meditáció nem önmagunk körül forgás, nem: Jézushoz megyünk, Jézus kegyelme által találkozunk önmagunkkal, általa gyógyulunk, támadunk fel és erősök meg.

Találkozunk Jézussal, aki mindenki megmentője, az enyém is, mégpedig a Szentlélek vezetésének köszönhetően.

Fordította:
Tőzsér Endre SP
Fotó: Vatican News

„Vegyétek, ez az én testem!”

78 országból csatlakoztak a világméretű imalánchoz

(Folytatás az 1. oldalról)

Az eddigi szentségimádások közül most kapcsolódottak be a legtöbb, 78 országból, több mint 1700 helyszínről csatlakoztak, többek között Pakisztánból, Kazahsztánból, Beninból, de a részt vevő országok között találhattuk Izlandot, az Egyesült Arab Emírségeket, Chilét, Új-Zélandot és számos más távoli, illetve nem jellemzően katolikus országot is.

A legtöbb Tajvan egyik katolikus templomában gyűltek össze, ott 330-an adoráltak. Hiroshimaban a Nagyboldogasszonyszékesegyháznál volt imádság, amelyet a helyiek a világbeke székesegyházának is hívnak. Az imalánc utáni beszámolók szinte kivétel nélkül kitérnek arra, mennyire sokat jelentett az imádkozóknak a személyes jelenlét, az Eucharisztia kezzelfoglható valósága. Sokan csatlakoztak az imalánchoz otthonaikból. Az ő bekapcsolódásukat segítő, Magyarország mellett az Amerikai Egyesült Államok, Mexikó, Írország és sok más ország temp-

lomaiból, kápolnáiból volt elő közvetítés. Egyes helyszínek elő közvetítés több mint ezren néztek; sokan

imaszándékaikat osztották meg a videó alatti hozzászólásokban. Erdő Péter bíboros korábban így nyilatko-

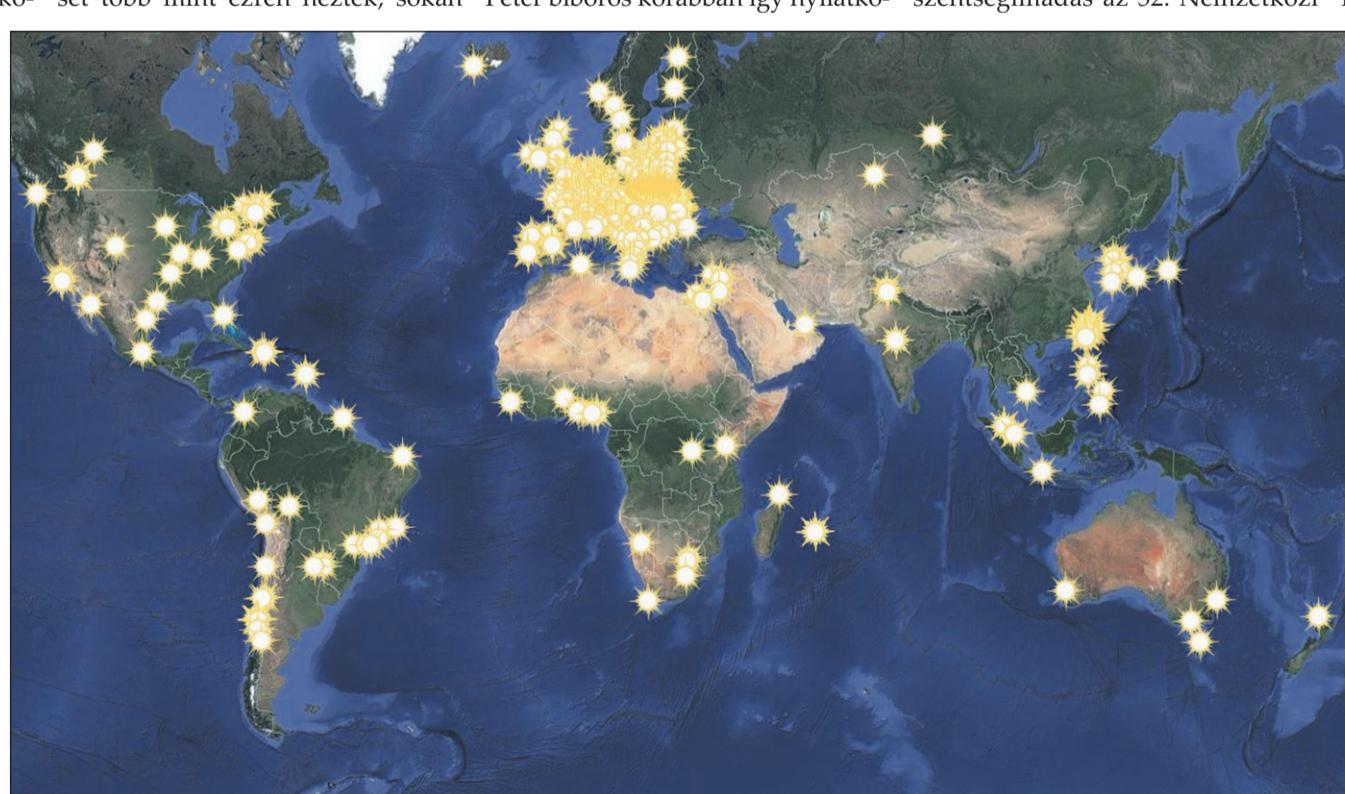
zott a szentségimádási láncal kapcsolatban: Legyen ez a világméretű szentségimádás az 52. Nemzetközi

Eucharisztikus Kongresszusra való készületünk állomása, s éljük át újra Isten megújító szeretetét! Amikor Jézus Krisztus feltámadása után búcsúzott tanítványaitól, elküldte őket az egész világra, hogy hirdessék az örömhírt. Megígérte, hogy velük lesz minden nap a világ végezetéig. Velünk van tanításában, kegyelmében, szentségeiben, de különösen velünk van az Eucharisztia ünnepelésében és az Oltáriszentségen, melyet szentmisén kívül is imádattal veszünk körül.”

A szervezők kérlik a résztvevőket, hogy akinek lehetősége van, küldjön a szentségimádások helyszínéről rövid beszámolót, visszajelzést, fényképet a corpus@iec2020.hu címre.

A 2017-ben elkezdett szentségimádási lánc folytatódik! A NEK Titkárság munkatársai a 2021-es Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus után az alábbi időpontban hívják imádkozni legközelebb a hívőket: 2021. november 20., szombaton.

Forrás: NEK Titkárság

MKPK-közlemény

A gyermekbántalmazásról

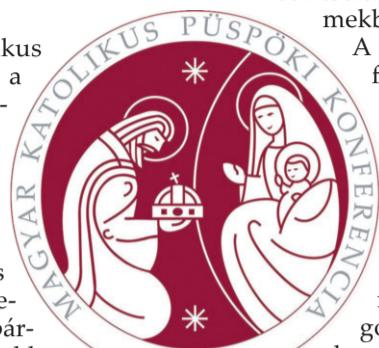
A téma iránti társadalmi érdeklődésre tekintettel a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) az alábbi nyilatkozatot tette közé június 2-án.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a leghatározottabban elítéri a gyermekbántalmazás minden formáját.

A gyermekbántalmazása, az ellenük elkövetett visszaélés súlyos bűn és bűncselekmény, történék az bárhol: iskolában, sportklubokban, táborokban vagy családon belül, világi vagy egyházi intézményben. Mélységes együtterzéssel vagyunk mindenkor iránt, akit gyermekként sérelmet szenvedtek el. Imádkozunk az ilyen cselekedetek áldozatainak lelke békéjéért, a múltban ejtett sebek begyógyulásáért, és az elkövetők helyett bocsánatot kérünk.

Minden egyházi személyre, illetve egyházi intézményben dolgozóra ugyanazon a büntetőjogi szabályok vonatkoznak, mint mindenki másra. A Magyar Katolikus Egyház a zéró tolerancia elvét követi minden, a kiskorúak sérelmére elkövetett bántalmazással szemben. Ez arra is kiterjed, ha valakinek ilyen eset a tudomására jut, és azt nem jelenti az illetékeseknek. Az elmúlt évtizedben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és az egyes egyházmegyék szigorú eljárásrendet és intézkedéseket vezetnek be, amelyek egyszerre szolgálják a gyermekbántalmazás megelőzését, feltárást, a bűnösök felelősségre vonását és a trumák feldolgozásában való segítségnyújtást. A társadalom más intézményeinek hasonlóan az Egyház is folyamatosan fejleszti gyermekvédelmi rendszerét, konzultál hazai és nemzetközi szervezetekkel, emellett maga is kepez gyermekvédelmi szakembereket.

A Magyar Katolikus Egyház szervezetei minden tudomásukra jutott esetben a Vatikánnal együttműködve a világban szigorúbb szabályok alapján folytatják le vizsgálatukat. Amennyiben a cselekmény a világi jogszabályok alapján is büntethető, felhívja a sérتهkekét és

gondviselőket, hogy tegyenek feljelenést az állami hatóságoknál. A tettesek felelősségre vonását segíti, hogy az Országgyűlés 2014-ben eltörölte a súlyos bűncselekmények, köztük a gyermekbántalmazás elővételét.

A visszaélések feltárása – főleg, ha évekkel korábban történtek – igen nehéz, mert ez a szörnyű buntett többnyire az áldozatok lelkében hagy mély nyomokat, nincsenek rá sem tanúsítékok. Nyomozati jogok és eszközök hiányában az Egyház csak az áldozatok közreműködésével tudja

feltárnival a múltat, előírni a bűnösök és segíteni begyógyítani a sérتهkek, családokon ejtett sebeket. Az áldozatok vagy azok szülei olykor nem vállalják a világi büntetőeljárással járó nehézségeket, de emiatt az Egyházat hibázattnak több mint igazságtalan.

Rendkívül nehéz a múlttal indulatok nélkül, alázattal szembenézni: az áldozatoknak, a szülőknek, a társadalomnak és az Egyháznak egyaránt. Ezt a szembenézet segíti és bátorítja minden őszinte, elfogultság nélküli önvizsgálat, jószándék kritika és tényfeltáró publikáció. Nem szolgálja azonban a társadalom érdekeit, amikor olyan egyoldalú megnyilatkozások születnek, amelyek rendszerszintű, ok-okozati összefüggést sugalmaznak az egyházi hivatás és egy súlyos bűncselekmény elkövetésére való „hajlam” között. Nem szolgálja az igazságot, amikor elhallgatják vagy letagadják katolikus köözösségeink hasonló esetek feltárássában játszott szerepét, vagy figyelmen kívül hagyják őszinte, jószándékú erőfeszítéseit, intézkedéseit. Nem szolgálja továbbá az áldozatok és a társadalom érdekeit sem, ha egyéni és családi tragédiákat hangulatkeltő szalagcímekben egész közösségek, egyházi és világi hivatások megbélyegzésére, lejárataira használnak fel.

Hívunk minden jó szándékú embert arra, hogy közös összefogással működjünk együtt az emberi méltóság és az ifjúság védelmében.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat

Ülésezett a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

(Folytatás az 1. oldalról)

A püspöki konferencia a téma iránti társadalmi érdeklődésre tekintettel június 2-án nyilatkozatot adott ki, amelyben a leghatározottabban elítéri a gyermekbántalmazás minden formáját.

A Katolikus Pedagógiai Intézet elindította – összhangban a Konferencia korábbi döntésével – a katolikus fenntartású köznevelési és szakképző intézmények kétéves (2021–2022) gyermek- és ifjúságvédelmi rendszert fejlesztő projektjét. Az MKPK által támogatott projekt célja, hogy mentorált szakmai támogatással gyermek- és ifjúságvédelmi szempontú szervezetfejlesztés induljon el a katolikus köznevelési és szakképző intézményekben. Ennek keretében az intézmények kialakítják a helyi gyermek- és ifjúságvédelmi stratégiájukat és protokolljukat, valamint megtanulják a prevenció megtervezését, működtetését, a felmerülő problémák megoldási stratégiáinak kialakítását.

A 2020 szeptemberére tervezett 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust a koronavírus-járvány miatt egy év halasztással 2021. szeptember 5. és 12. rendezik meg Budapesten. A kongresszus előkészületei folyamatosan zajlanak, újra elindult a regisztráció, az elsőáldozó gyermeknek is nyitott még a lehetőség a részvételre, de várják a jelentkezéseket többek között a Hungexpo területén megrendezendő programokra, valamint a nyitó és a záró szentmisére is.

A Kongresszus szervezői ismét közös imára hívják a világot június 5-re, az úrnapi ünnepe előtti szombatra. A szentségitmádóshoz és imálonhoz eddig több mint 1200 helyszínről csatlakoztak világszerte. Bővebb információ: Corpus Domini 2021.

A Konferencia korábbi döntése értelmében az idei Katolikus Társadalmi Napok (KATTÁRS) rendezvény sorozat is az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus hetében és annak keretében valósul meg. Szeptember 8-án és 9-én a látogatók teremtésvédelmi és cigánypasztorációs fakultációkon vehetnek részt a Hungexpo területén, valamint szeptember 11-én, a NEK családi napján a Margitszigeten találkozhatnak az intézmények és közösségek képviseleiivel, továbbá ingyenes színpadi programok, gyerekprogramok, ifjúsági és felnőtt-előadások várják a részvétvőket.

A testület megköszönte Fótisztelendő Lukács László piarista szerzetes több évtizedet felölő áldozatos szolgálatát, amelyet a Vigilia című katolikus folyóirat élén végzett; egyben kinevezte Fótisztelendő Gájer Lászlót a folyóirat felelős kiadójává. A főszervezői feladatkört továbbra is Görföl Tibor tölti be.

A püspökök meghallgatták Ternyák Csaba egri érsek tájékoztatását az Eszterházy Károly Egyetem vezetésével kifejlesztett Komplex Pedagógiai Alapprogramról. A program legfőbb célkitűzése a vég-

zettség nélküli iskolaelhagyás mérsékéséhez kapcsolódó intézkedések iskolai szintű támogatása. A Komplex Alaprogram minden tanuló számára biztosítja a tanulási esélyek növelését a komplex pedagógiai módszerek rendszerszemléletű együttesen foglaló személyiségek fejlesztő tevékenységek által. A program épít a tanulók sokszínűségére, egyediségére, az egyedi képességek társas interakciókon keresztül történő kibontakozására. Bővebb információ: Komplexalaprogram.hu.

Marton Zsolt családreferens püspök beszámolt az elmúlt időszak családpasztorációs történéseiről, és tájékoztatta a testületet a közelgő, családokat érintő eseményekről, tervezről, többek között a Szent József-év és az Amoris laetitia-családév kapcsán az egyházmegyékben elindult változatos és kreatív kezdeményezésekről.

Ferenc pápa ez év elején jelentette be, hogy bevezeti a nagyszülők és idősek világnapiját. Ez alkalomból 2021. július 25-én Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke és Marton Zsolt váci megyéspüspök, az MKPK Családügyi Bizottságának elnöke mutat be szentmisét a mátraverebély-szentkúti nemzeti kegyhelyen.

A Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) 2021. május 5-én rendezett webkonferenciát életvédelem és család témában. A találkozón többek között a pandémia hatását, az újrakezdésből fakadó megújulás lehetőségeit járták körül, különös tekintettel a családi kommuniában rejlő erőre. „A családot megléti szeretet maradandó erő az Egyház élete számára” (AL 86).

A Konferencia döntésének értelmében Varga Lajos váci segédpüspök felterjesztése nyomán a testület Pro Cultura Christiana-díjat adományoz Rácz Gábor zománcművésznek. Rácz Gábor kortárs egyházművész, legjellemzőbb művei a kereszteny szakrális terembe készült zománcművek (korpusz, pasztofórium, oltárkép); munkássága kiterjed Erdélyre és Ausztriára, valamint Hollandiában is megtalálhatók alkotásai. Szabadfoglalkozású iparművészkként fő profilja a zománcművészét és a liturgikus terek rendezése.

A püspökök testület ezúton szeretné köszönetet mondani mindenkorának, akit személyi jövedelemadójuk egyházi egy százalékával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatait támogatták.

Szeretnénk köszönetet mondani a paptestvéreknek, valamint a szolgálattevőinknek a járvány idején tanúsított áldozatos szolgálatukért, a híveknek a kitartásukért és imáikért, és ezúton is köszönjük mindenkinak a helytállását ebben a rendkívüli helyzetben az élet minden területén. Imádságos lelkülettel és a jövőbe vetett bizalommal figyeljünk továbbra is egymásra.

Forrás: Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Több egyházi személy is állami kitüntetést vehetett át

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes június 3-án a Miniszterelnökség központi hivatalának helyet adó Karmelita kolostorban az egyházi, a külhoni magyar, a magyarországi nemzetiségi élet kiválóságainak adott át március 15. alkalmából odaítélt kitüntetéseket a magyar állam nevében.

A rendezvényen a miniszterelnök-helyettes március 15. alkalmából Áder János köztársasági elnök által adományozott elismeréseket adott át 66 kitüntetettnek.

A díjátadáson a Magyar Érdemrend középkeresztlei polgári tagozata kitüntetésben részesült mások mellett Bacsmai László, a Mohácsi Esperesi Kerület esperese, a Mohácsi Római Katolikus Plébánia plébánosa; Horváth Zoltán protonotárius kanonok, esperes, az Avilai Nagy Szent Teréz Templom plébánosa, a budapesti Szent Margit Gimnázium volt hittanítanára; Legeza József, a Budapest-Újpesti Görögkatolikus Parókia parókusa, a Görögkatolikus Szemle hávitlap egyik alapítója; Orosz István görögkatolikus pap, a Máriapócsi Nemzeti Kegyhely igazgatója; Papp Miklós, a Hajdúdorogi Főegyházmegye parókusa, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Morálteológiai Tanszékének tanszékvezető főiskolai docense; Papp Tibor görögkatolikus pap, a Nyíregyházi Egyházmegye főhelynöke; Pásztor Bazil Tibor nyugalmazott görögkatolikus esperes-parókus, a Jeruzsálemi Szent Lázár Katonai és Kórházi Lovagrend

bert Zoltán protonotárius, kanonok, érseki tanácsos, a Budapest-Városi-majori Jézus Szíve Plébánia volt plébánosa.

A Magyar Érdemrend tiszteleti részlege polgári tagozata kitüntetést vehette át mások mellett Seszták István Pál, a Hajdúdorogi Főegyházmegye főhelynöke.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztlei polgári tagozata kitüntetésben részesült mások mellett Bacsmai László, a Mohácsi Esperesi Kerület esperese, a Mohácsi Római Katolikus Plébánia plébánosa; Horváth Zoltán protonotárius kanonok, esperes, az Avilai Nagy Szent Teréz Templom plébánosa, a budapesti Szent Margit Gimnázium volt hittanítanára; Legeza József, a Budapest-Újpesti Görögkatolikus Parókia parókusa, a Görögkatolikus Szemle hávitlap egyik alapítója; Orosz István görögkatolikus pap, a Máriapócsi Nemzeti Kegyhely igazgatója; Papp Miklós, a Hajdúdorogi Főegyházmegye parókusa, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Morálteológiai Tanszékének tanszékvezető főiskolai docense; Papp Tibor görögkatolikus pap, a Nyíregyházi Egyházmegye főhelynöke; Pásztor Bazil Tibor nyugalmazott görögkatolikus esperes-parókus, a Jeruzsálemi Szent Lázár Katonai és Kórházi Lovagrend

káplánja; Varga János kanonok, főesperes, a budaörsi Nepomuki Szent János Plébánia plébánosa; Elmer István József Attila-díjas író, újságíró.

A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetést vehette át mások mellett Boldvai Márton Bertalan, a Csornai Premontrei Prépostság perjele, a Csornai Nagyboldogasszon Plébánia plébánosa; Szűnöczky János Mihály, a Miskolci Egyházmegye nyugalmazott görögkatolikus papja, a Magyarországi Ruszinok/Ruténék Országos Szövetsége elnökhelyettese.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztlei polgári tagozata kitüntetésben részesült mások mellett Balázs Pál címzetes apát, nyugalmazott plébános, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola volt rektora; Bodonovich Jenő ügyvéd, volt média- és hírközlési biztos, az Országos Katolikus Rádió Alapítvány Kuratóriumának elnöke, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia korábbi jogi képviselője; Galsi János római katolikus lelkipásztor, az ajaki Nagyboldogasszon-plébánia lelkész; Illés Albert jezsuita szerzetes; Mányi Zoltán Pál pápai prelátus, címzetes apát, főszékesegyházi kanonok, a Horti Római Katolikus Plébánia plébánosa; Molnár Alajos protonotárius, kanonok, pápai káplán, a budapesti Regnum Maria-

num Plébánia plébánosa; Radó Tamás, a kapuvári Szent Anna Római Katolikus Plébánia plébánosa; Wettsstein József piarista szerzetes, a váci piarista rendház házfőnöke, a váci és a budapesti Piarista Gimnázium tanára.

Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült mások mellett Ewa Gamon, a pesthidegkút Segítő Szűz Mária Leányai Don Bosco Nővérek közösségenek tagja; Uzsalyin Pécsi Rita nevelésku-

tató, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola főiskolai docense, a Kereszteny Neveléstudományi Kutatóműhely vezetője.

A Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült mások mellett Fritzné Tőkés Éva sajtóreferens, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Sajtószolgálatának vezetője.

Forrás: Miniszterelnökség; MTI
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

A Lélek élete bennünk

2Kor 5,6–10

Amikor Jézus Isten országáról, uralmáról tanít, annak egyetemes és objektív, az egész világra érvényes jelentése van. A mai evangéliumban például arra mutat rá, hogy Isten ereje és jelenléte a világban már megtapasztalható, bár még csak elvetett mag formájában, és lassan, de feltartózthatatlanul halad a végkifejet, a teljes kibontakozás felé. Akármekkor a krízis, a zűrzavar, bármennyire nem látszik is, hogy a szeretet és a békeesség meghirdetett uralma hogyan növekszik a földön, az evangélium szávai reménységet és bizalmat árasztanak: a Jézus húsvéti misztériumában elvetett mag a Lélek működésének köszönhetően napról napra növekszik, anélkül, hogy tudnánk, hogyan. Tőlünk függetlénül is egyre jobban átjárja a világot, s egyszer csak beérlik, és láthatóvá lesz mindenki számára.

Az Isten uralmáról szóló tanítás viszont akkor lesz egészen élő, ha az egyetemesége mellett megjelenik a személyes üzenete, ha a saját lelkei életében tudom tenni érni. Az elvetett magról szóló példabeszéd akkor tud megszólítani, ha arra irányítja a figyelmet, hogy Isten jelenlétéét, erejét, átformáló, szabadító cselekvését hogyan tapasztalom a lelkei életében. Ebben az értelemben az első, ami megérint és változásra hív, a földműves türelme és ráhagyatkozása.

A minden napjainkban megszoktuk, hogy gombnyomásra azonnali változást tudunk elérni. Vagy ha nem is azonnal kapjuk meg, amire vágyunk, kontroll alatt tartható idő lepergése alatt megtörténik a változás. Egy informatikai anyag letöltésénél látjuk, hány százalékon állunk, a piros lámpánál visszaszám-

láthatjuk a másodperceket, a navigációs rendszer percre pontosan megbecsüli, mikor fogunk megérkezni az úti célunkhoz. Vagy legalábbis azt hisszük, hogy az ellenőrzésünk alatt tarthatjuk a dologokat.

Szeretnék, ha a lelkei életben is ilyen azonali vagy legalább kontrollálható módon zajlana a változás. Ha ok-okozati összefüggést tudnánk felállítani az imádsággal eltöltött idő, a lemondásaink és a jó cselekedeteink, valamint Isten megtapasztalása, uralmának befogadása között. Ha előre látnánk a lépéseket, amelyek a gyógyulásunkhoz vagy a szabadulásunkhoz vezetnek, és ha tudnánk ezek várható idejét. Az ország növekedése azonban, éppen mivel misztérium, csak nagyobb távlatban észlelhető, és magától történik, a maga ritmusával szereint, nem függ az erőfeszítéseinktől. Nem siettethető és nem programozható. A kontroll-vesztéstől való felelemmel szemben ott van Jézus példabeszédének biztató üzenete: Isten uralma olyan belénk ültetett valóság, amely az élettel együtt növekszik, és a türelmes szemléző számára egyszer csak megkérőjelezhetetlenül jelenséges, sőt minden betöltő élménytől lesz. A kalász növekedése csak visszanévre látható, a termés remelt, mégis ajándékba kapott végkifejlet.

Az elvetett magba vetett bizalom, a türelmet és a ráhagyatkozás mellett a példabeszéd rejtelten figyelmeztet minket még egy fontos doログra, amit mindenki tud, akinek földje vagy kertje van: bár a mag magától terem, a földet naponta gondozni, művelni kell. Akárcsak a Lélek életét bennünk.

Baán Izsák OSB

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (24.)

Az ókeresztény korban igyekeztek nagyon szigorúan betartani a titokfegyelmet. Ez azt jelentette, hogy az eucharisztikus közösségen csak az lehetett részt, aki már keresztény volt

saját és a nép bűneiért esedezzen. Majd kéréssel folytatja, ami arra irányul, hogy méltó legyen a szent áldozat bemutatására, melyet „minden népért” végez. A nép mindenkit említi már a keresztényekre – tehát nem a katekumenekre – vonatkozik. A papnak éreznie kell emberi gyarłóságát és méltatlanságát, ezért kéri Istent, tegye méltóvá és alkalmatossá arra, hogy a Szentlélek „ereje által feddhetetlenül és botlás nélkül”, tiszta lelkismerettel végezhesse a szent szolgálatot. S mindez Isten dicsőítésébe torkollik a fenntartásnak nevezett, ám szintén

csendben hangzó imában: „Mert téged illet minden diószög, tisztelet és imádás.”

A második imát szintén a bűnbánó és megtisztulást kérő jelleg uralja a pap részéről. Kéribeli lelkének és testének megtisztítását „minden testi és szellemi fertőzéstől”, hogy „elítélés nélkül és ártatlanul” tudja végezni a szent szolgálatot. De nemcsak a maga, hanem a hívek számára is kér: „Ajándékozz, Isten, a nekünk esedezőknek is előmenetelt a szent életben, a hitben és lelkei bölcsességeben! Add meg nekik, hogy ők is, akik mindenkor félelemmel és szeretettel szolgálnak nekem, bűn és elítélés nélkül részesüljenek szent titkaidban, és mennyei országod elnyerésére méltókká legyenek.” Ebben minden benne van, ami a keresztény életben fontos a hívek számára, a végidőkre vonatkozó kicsengéssel. Ez az ima a kis ekténia két kérése közé illeszkedik be, és dicsőítő fennhanggal zárol. Ez utóbbiban szerepel egy utasítás, amit nem minden pap tart meg: „kifordul és áldást ad”, miközben a Szentháromság személye említ.

Ivancsó István

JÚNIUS 13., ÉVKÖZI 11. VASÁRNAP
(Páduai Szent Antal áldozópap és egyháztanító, Annet, Antónia) – Ez 17,22–24 (Az Úr megalázza a magas cédrusokat, de felmagasztalja a sarjadó gyenge ágacsát.) – 2Kor 5,6–10 (Igyekszünk az Úr kedvében járni, akár közel vagyunk hozzá, akár távol járunk tőle.) – Mk 4,26–34 (Isten országa parányi magból fejlődik hatalmas fává!) – **Zsolozsma: III.**

zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 588, Ho 227 – ÉE 143, Ho 134 – ÉE 595, Ho 152 – ÉE 189.

JÚNIUS 14., HÉTFŐ (Vazul, Hedvig) – 2Kor 6,1–10 – Mt 5,38–42.

JÚNIUS 15., KEDD – Árpád-házi Boldog Jolán szerzetesnő emléknapja (Vid, Kerszenczia) – 2Kor 8,1–9 – Mt 5,43–48.

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése (105/3.)

A Te Deum laudamus himnusz „Te, hogy megmentsd, magadra vettet az embert – nem írtóztál a Szűz méhetől” szakaszának hátterében nem csak hitvallásformulákat és megnyilatkozásokat találunk, hanem alapvető irodalmi forrásként felismerjük a már említett A pogány vallások tévelygéséről című mű sorait is Firmicus Maternus tollából. Könyvének 24. fejezetében a következőket olvassuk: „Krisztus, az Isten Fia, hogy az emberi nemet kiszabadítsa a halál kötelekéből, elszenvende mindeket, hogy levegye rólunk a szolgásnak kevény igáját, hogy az embert visszaadja az Atyanak” (De errore 24,2). Majd néhány sorral lejjebb: „Mindem elem zavarba jött a harcos Krisztus miatt – tudniillik akkor, amikor először

fegyverezte fel az emberi testet a halál zsarnoksága ellen. Három napon át harcoltak így viaskodva, míg végül, gonoszsága erejének legyőztével, megtört a halál” (De errore 24,2). A feltámadás misztériumának leírásakor pedig így kiált fel a szerző: „Ujjongott az üdvösséget adó Isten, és diadalkocsiját az igazak és a szentek serege követte. Akkor emelkedett örömmel kiáltotta a felszabadult emberek: Halál, hol a te fullánkod?” (De errore 24,4) Ebből a szakaszból lépünk át a következő kerédeskörhöz. Ez pedig a kereszthalál, a feltámadás és a mennybemenet misztériumának kapcsolata az ember üdvösségevel.

Annyi eddig is bizonyos volt, hogy a himnusz krisztológiai részét teljes egészében

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Árpád-házi Boldog Jolán

Június 15.

Apia IV. Béla, anyja a konstantinápolyi császári családból származó Laszkarisz Mária, nagynénje Árpád-házi Szent Erzsébet és Prágai Szent Ágnes, nővére Boldog Kinga, húga Arpád-házi Szent Margit, unokatestvérei pedig Boldog Gertrúd és Boldog Szentárok voltak.

Szülei a tatárjárás idején Krakóba vitték, és nővére, Kinga, Boleszló lengyel király felesége gondjaira bízták. Jolán szent életű nővérében példaképére talált. 1256-ban feleségül ment Boleszló kalizsi és gnieznói herceghez, akit a nép a jámbor jelzővel illett. A férj hazájába, Nyugat-Lengyelországba költöztek. Huszonhárom éven át éltek szép, szeretetteljes házásságban. Jolán napjai három gyermekre (Hedvig, Anna és Erzsébet) nevelése mellett szeretetszolgálattal teltek: segített a templomokban, kórházakban, és beteggeket, árvákat, szegényeket gondozott a rokonságába tartozó aszonyok példáját követve.

Amikor Boleszló az egyik csátról halálos sebbel tért vissza, Jolán áldozatosan ápolta, támogatta. Férje vagyonát halála után felosztotta az egyház és rokonai között, majd visszatért a krakkói udvarba Kingához. Miután ő is özvegy lett, a két nővér az ószandeci klarissza kolostorba költözött, ahol tizenkét évöt töltötték. Kinga halála után, 1292-ben Jolán átment a gnieznói kolostorba, amelyet még férje alapított. Apánővé választották, de továbbra is szerényen élt. Krisztus gyakran megjelent neki látomásában, egy legendája szerint az Úr még halál napját is előre megmondta neki.

A Jolán név a Jolanda magyar változata (csak a XVIII. századtól létezik); jelentése: a viola virága.

A szent ábrázolásai: királynéi vagy szerzetesi öltözetben, rózsafüzérrel, koronával, kereszttel, betegapolás vagy alamizsnálkodás közben, Jézussal és Máriával.

L. K.

A hét liturgiája

B év

JÚNIUS 16., SZERDA (Jusztina, Ajtony) – 2Kor 9,6–11 – Mt 6,1–6,16–18.

JÚNIUS 17., CSÜTÖRTÖK (Laura, Adolf, Marcián) – 2Kor 11,1–11 – Mt 6,7–15.

JÚNIUS 18., PÉNTEK (Arnold, Levente) – 2Kor 11,18,21b–30 – Mt 6,19–23.

JÚNIUS 19., SZOMBAT – Szent Romuald apát emléknapja (Gyárfás, Julianna) – 2Kor 12,1–10 – Mt 6,24–34.

JÚNIUS 20., VASÁRNAP ÉVKÖZI 12. VASÁRNAP (Rafael, Florencia) – Jób 38,1,8–11 (Isten a teremtés Ura; ó az, aki mindenek határt szab.) – 2Kor 5,14–17 (Aki Krisztusban van, új teremtmény.) – Mk 4,35–41 (Ki ez, hogy még a szél és tenger is engedelmeskedik neki?) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 593, Ho 227 – ÉE 143, Ho 140 – ÉE 597, Ho 273 – ÉE 190.

PAPSZENTELÉS

Egyedül Istennel lehetsz tartósan boldog

Simon Dávid, a Győri Egyházmege frissen felszentelt papja úgy véli, mivel a boldogság minden ember legmélyebb vágya, az Egyháznak azazal az örökkigazsággal kellene megszólítania az embereket, hogy az Istennel élt élet a hosszú távú, kikezdhetetlen boldogság egyetlen útja. Isten az, aki át tudja alakítani az ember szívét és életét, ő az, aki „boldoggá tudja szeretni az embert” – vallja. Isten az imában lépésről lépésre veszi birtokba a lelket. Ez az együttlét átalakítja az ember bensójét, alkalmassá és készségesse teszi az Istenről jövő szeretet befogadására és továbbadására. Ha akarjuk, ő megszabadít bennünket szenvedélybetegségeinktől, megkötözöttiségeinktől, amelyek könnyen elérhető öröömöt kínálva lassan megfojtják az ember lelkét.

Dáviddal nem szokványos a tár-salgásunk, lépten-nyomon fontos gondolatokat idéz legkedvesebb olvasmányainkból, amelyek segítséget, támászt jelentenek számára az útján. Megszólal Szent Domonkos, Szénai Szent Katalin, Eckhart mester, Edith Stein, C. S. Lewis, Szent John Henry Newman és Matta el Meszkin, az egyptomi Szent Makariosz-kolostor lelkivezetője. Arca derűt, figyelmet és lelkedesést sugároz. Pap akart lenni, hogy az őt megmentő és szabaddá tevő szeretetről beszéljen, Istennől, aki nem kielégíteni akarja az embert, mint a világi hívságok, hanem betölteni, teljessé tenni. Elmondása szerint élete értelme az Istennel való egyesülés, és legfőbb célja engedi, hogy ez a jelenlét egész benső világát formálja.

„A pap óriási felkiáltójel. Egy ember, aki lemond a szerelemről, a családról, a gyerekvállalásról, és oda-ajándékozza magát Istennek. Miért?

Bakócz Tamás halálának 500. évfordulója alkalmából Esztergomban emléknapon idéztek fel a nagy jelentőségű főpap és államférfi életútját. Június 5-én Erdő Péter bíboros, prímás mutatott be szentmisét a bazilika Bakócz-kápolnájában, majd előadásokkal és egy újonnan elkészült játékfilm bemutatásával emlékeztek meg az Erdődről indult, győri és egri püspökké, kézőbb esztergomi érsekké lett főpásztorról.

A Jagelló-kor egyik legjelentősebb alkotása, az egyetlen, épésben fennmaradt magyar reneszánsz korabeli épület az esztergomi bazilika Bakócz-kápolnája, amelyet névadója 1506 és 1511 között Gyümölcsoltó Boldogasszony tiszteletére építettet az esztergom Várhegyen álló középkori Szent Adalbert-székesegyház mellékkápolnájaként. Itt kezdődött az ünnep, amelyen a jobbágysorból indult, majd főpappá lett Bakócz Tamás előtt tiszteletek. Az oltárral mellett a Bakócz-címer, a kocsikerékből kinövő szarvas Herczeg Ferenc szavaival szólva „kevélyen alázatos emlékeztető a pátriárka bognár apája”.

Erdő Péter mutatott be szentmisét az ünnepen. Homicíjában láttatta a „háborútól, veszedelmektől, rendetlenségtől és marakodás-tól” szenvédő ország megmaradásáért küzdő államférfit és a reformáció miatt válsággal fenyegetett Egyházban a hitélet megújítását előmozdító főpapot.

A többség biztosan elgondolkodik ezen. Én azt szeretném, hogy az eletemmel kíváncsivá tegyem az embereket, hogy tudn akarják, ki a főnökön, a gazdám, ki vezet, ki élét, ki az, aki boldogít. A papon legalábbis át kell sejtenie Krisztusnak, de az igazi az, ha átragyog. Milyen jó lenne az ő kegyelméből elérni ezt! Ezért arra törekzem, hogy Istennel sok időt töltsek, és próbáljam kifeszíteni a lelkem vásznát, hogy lassan-lassan rárajzolhassa az arcát.”

Simon Dávid kulcsfontosságúnak tartja, hogy a pap elérhető és megközelíthető legyen. Nem szabad arra várnia, hogy a másik kezdeményezzen. Nyitnia kell az emberek felé, minden alkalmat meg kell ragadnia, hogy Isten élő és az életet megváltoztató szeretetéről beszéljen nekik.

Véleménye szerint a pap fontos küldetései közé tartozik az is, hogy megfelelő körülményeket teremtsen az Istennel való találkozásra, mert ezek segítik a szív megnyilását, azt, hogy az ember megtapasztalhassa Isten ölelését, irgalmát, jelenlétéit. „Mindent meg kell tennünk azért, hogy segítsük Isten működését. Egy kicsit olyanok vagyunk, mint a műtéttel segítő asszisztens: megfelelő feltételeket kell biztosítanunk ahhoz, hogy Jézus, az orvos nyugodtan dolgozzasson. Igaz, ő bárhol képes operálni, de úgy tapasztaltam, hogy jó körülmények között szívesebben dolgozik.” Simon Dávid úgy látja, hogy sokan nagyon elvont módon élnek meg a hitük, anélkül, hogy megtapasztalnák Istenet az életükben, a szívükben. Ezért is elengedhetetlen, hogy a pap igyekezzen méltó alkalmakat teremteni a hívők, a keresők és az Úr találkozására a liturgikus eseményeken, a lélekemlő szentmisében, a szentségimádásban, a di-

csőítésben, a lelkigyakorlatokon, a szentgyónásban.

A frissen szentelt pap katolikus intézményekben tanult, általános iskoláról kezde az érettsgégi a soproni orszolyitákhoz járt. A Pázmányon végzett, szociológia szakon. Harminegy évesen, az El Camino végére érve mondott igent Isten hívására. A domonkosoknál volt jelölt; öt hónapot egy franciaországi rendházban töltött, hogy franciául tanuljon. Később az egyházmegyes papcság mellett döntött, az egri szemináriumba került. Végül, hogy közel lehessen a szülővárosához, átkérte magát a Győri Egyházmegyebe. Itt szentelték diákonussá, most pedig pappá, és itt végzi majd a szolgálatát is.

Bár egyházi iskolában tanult, Dávid lélekben sokáig nagyon távol

volt Istenről. Arról beszél, hogy voltak függősségi, kényelmes, egocentrikus, önző életet éltek. Az életének nem volt irnya, mélysége. Ürességet, belső magányt érzett, amíg nem engedte, hogy Isten rátaláljon. „Nagyon romlott ember voltam. Ezt nem dicsekvésképpen mondom, hanem Isten megbocsátó, lelke átalakító szeretetét akarom hangsúlyozni. Nem vagyok különleges ember, ha Isten ezt tette velem, ugyanezt teszi bárkivel, aki hozzá fordul, sőt, még nagyobb dolgokat is” – mondja.

Huszonkilenc évesen fedezte fel az imát, amin keresztül Isten apránként gyógyította. Kezdetben az iskolában tanult rózsafüzérhez fordult, amiből tizedeket imádkozott minden nap. Amikor hivatásztázo zarándoklatra indult, az El Caminót járva már egymást követték a teljes rózsafüzérek. Nem sokkal később a Szent Szűz oltalmába ajánlotta magát, akihez ezer szállal kötödik. Dávid számára az ima részesülés Isten szentháromságos életében, szeretetében, bölcsességeiben, békéjében.

Ezért az életében elsőbbséget elvez az imádság, ami véleménye szerint a legnagyobb „hiánycikk” a világban, még az Egyházhhoz szorosabban kötődők körében is. „Az a tapasztalatom, hogy még a szentmisére járók között is nagyon kevés az olyan ember, akihez Isten az élete fundamentuma, aki sokat időz nála, és az imádságban keresztül felé fordulva, vele éli a minden napjait. Pedig az imádság az átistenülés, a belső gyógyulás útja. Imádkozás nélküli lehetetlen a Krisztus-kötötés, a hasonlás hozzá. Akkor lesz lelke megújulás, akkor indul növekedésnek az Egyház, akkor tudunk majd kovászként hatni a világban, ha sokkal, de sokkal több lesz a komolyan imá-

kozó keresztny, az olyan ember, akihez az ima olyan, mint a levegővel. Mély imaéletre kell elvezetni az embereket. Nincs más út, ami a lassú hanyatlásból kifel vezet!”

Dávid Kapuváron végezte a dia-kónusi gyakorlatát. Ismerősök beszámolói szerint a szolgálatát áthatotta az igyekezet, hogy minden alkalmat megragadjon a találkozásra és az emberekkel való beszélgetésre, Krisztus üzenetének közérthető átadására. Dávid számára követendő példa a bordeaux-i domonkosoknál látott gyakorlat, miszerint az atyák szentmisse után hosszan beszélgetnek a hívekkel a templom előtt. Reméli, hogy szolgálatá során vasárnapként nem kell majd miséről misére szaladnia, és időt tud szakítani erre. De szívesen mutatkozik az emberek életének színterein is, és aki találkozik vele, az szinte biztos, hogy aznap gazdagabb lesz egy Szűz Máriát ábrázoló „csodás éremmel”.

Mindenki, de a pap számára különösen fontos, hogy sok időt töltön imádságban. Ha ki tudok tartani az imában, sőt mélyülni és gazdagodni tud az imaéletem, akkor az Úr megáldja minden tevékenységemet, és minden jól fog menni. Ha azonban felszínessé válik az imaéletem, akkor elkerülhetetlen a lelke terméketlenség és a fálsultság, majd végül az összeomlás” – vallja Simon Dávid. A beszélgetésünk után már nem volt kérdés számomra, hogy miért választotta jelmondatául a Szent Domonkostól származó gondolatot: „Az Istennel vagy Istenről beszélni.” Imádkozzunk mi is érte, hogy megmaradjon benne a lelkedesés, és minden állhatatos legyen az imában!

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Ki volt Bakócz Tamás?

A kivéletes főpapra és államférfira emlékeztek Esztergomban

számtalan, feldolgozatlan téma rejőzik, amely arra vár, hogy szélesebb nyilvánosságot kapjon. A múlt egy ilyen, eddig kevésbé ismert területét állítja a középpontba az a történelmi játékfilm, amely Tóth Máté Miklós A nagyrahivatott című drámája alapján készült, és Erdődi Bakócz Tamás életé-

nek utolsó éveit dolgozza fel. Egy értékmentő közös munka eredménye ez az alkotás, ami csak itt születhetett meg. Esztergomban, és új színt ad a város kulturális életének” – mondta köszöntőjében a városvezető.

Horváth Richárd, az MTA Bölcsészettudományi Kutató-

központjának főmunkatársa Bakócz Tamás életútját idézte fel.

Bakócz vitathatatlan érde-me, hogy már idejekorán felismerte a török európai terjeszkedésének veszélyét, és világosan láttá azt is, hogy a Magyar Királyság nem lesz képes egyedül megvédeni magát – hangsúlyozta előadásában Horváth Richárd.

A megemlékezés következő előadója, Török Csaba, az Esztergom-Vári Nagyboldogasszony és Szent Adalbert Főszékesegyházi Plébánia kormányzója, teológiai tanár amellett sorakoztatott fel érveket, hogy Bakócz Tamás a döntései és a választási folyományaként emelkedett alacsony sorból a magasba. Nagy befolyására tett szert, és történelmünk egy nehéz időszakában, a kibontakozó belharcok és a nagy külső fenyegetettség idején ott állt a király és a nemzet mellett. Neki is köszönhető, hogy országunk képes volt megfelelni a kor kihívásainak.

Bakócz részt vett az V. latorai zsinat előkészítésében. A korát átható vallási formálódás láttan felismerte a hitélet meglújtásának szükséges-séget, és jelentős erőfeszítéseket tett ennek érdekében.

II. Gyula pápa halála után Bakócz befolyásos bíborosként

esélyes volt a pápai trónra. Reálpolitikusként láttá, hogy megválasztása sorskérdes: ez óriási segítséget jelentene Magyarország számára a török fenyegetésével szemben. Végül azonban Giovanni de Medicit választották pápává, aki minden megtett azért, hogy Bakócz számára vonzóvá tegye a hazatérést. Bővíttette a magyar prímás jogköreit és fennhatósági területét, és keresztes hadjárat szervezésével bízta meg.

Így tette Rómából Bakócz. Élete utolsó éveiben jelentősen leérték a török európai terjeszkedésének veszélyét, és világosan láttá azt is, hogy a Magyar Királyság nem lesz képes egyedül megvédeni magát – hangsúlyozta előadásában Horváth Richárd.

A megemlékezés következő előadója, Török Csaba, az Esztergom-Vári Nagyboldogasszony és Szent Adalbert Főszékesegyházi Plébánia kormányzója, teológiai tanár amellett sorakoztatott fel érveket, hogy Bakócz Tamás a döntései és a választási folyományaként emelkedett alacsony sorból a magasba. Nagy befolyására tett szert, és történelmünk egy nehéz időszakában, a kibontakozó belharcok és a nagy külső fenyegetettség idején ott állt a király és a nemzet mellett. Neki is köszönhető, hogy országunk képes volt megfelelni a kor kihívásainak.

Bakócz részt vett az V. latorai zsinat előkészítésében. A

korát átható vallási formálódás láttan felismerte a hitélet meglújtásának szükséges-séget, és jelentős erőfeszítéseket tett ennek érdekében.

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

A közösségi élet formálásáért

Beszélgetés Baranya Bencével, a Sapientia hallgatói önkormányzatának leköszönő elnökével

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán is működik hallgatói önkormányzat (HÖK), melynek 2019 májusától tagja és kulturális programfelelőse, majd 2020 májusától az elnöke Baranya Bence. Őt kérdeztük a szervezet működéséről, célairól, eredményeiről, valamint a saját terveiről május 17-én, az új HÖK-elnök megválasztása előtt néhány órával.

- Mikortól működik hallgatói önkormányzat a Sapientián, és hogyan lehet bekerülni ebbe a testületbe?

- A főiskola 2000. január elején alakult meg három hitudományi főiskola, a ferences, a piarista és a bencés összevonásával. Az oktatás 2000 szeptemberében kezdődött. 2007 októberében hozták létre a hallgatói önkormányzatot, ez tulajdonképpen egy érdekképviseleti szerv, amely a hallgatók főiskolai életét igyekezik jobbá tenni. A szerzetetnek minden hallgató a tagja, ők alkotják a közgyűlést. A HÖK választmánya nyolc-tizenkét főből áll, egyéves ciklusokban működik, a jelenlegi éppen most zártult le. Az új választmányba minden hallgatót három hallgatótársnak kell jelölnie. Ha a jelöltek tizenkettőnél többen lennének, választást kell tartanunk. Ekkor egy fényképpel és céljai ismertetésével versengenek a kiválasztottak a közösségi felületen. Ha tizenkettőnél kevesebben vannak a jelöltek, és elfogadják a tisztséget, akkor ők lesznek a következő évi vezetőségi tagok. Most tizenegy hallgatóból kilencen mondta igent a felkérésre, van köztük olyan is, aki nem tudta, hogy jelölték.

- Milyen céllal jött létre a Sapientián a HÖK, és mi a szerepe?

- A felsőoktatási törvény kimondja, hogy egy felsőoktatási intézményben a hallgatói önkormányzatnak kell az ösztöndíjakat kiosztania. Ezen a szociális és a tanulmányi ösztöndíjakat közzességét. A HÖK képviseli a főiskola vezetősége fele a hallgatók közösségeit. A szenátusban két fő, a HÖK elnöke és alelnöke van jelen, de minden bizottságban részt vesz a HÖK két-két delegáltja, így a fegyelmi bizottságban, a hallgatói jogorvoslati bizottságban, a minőségbiztosítási, tanulmányi esélyegyenlőségi és kreditáviteli, valamint a felvételi bizottságban is. A szenátus fölött csak a fenntartói konferencia áll, amely a három fenntartó rend vezetőjéből, a ferences és a piarista tartományfőnökől és a pannonhalmi főapátból áll. A szenátus tagja a rektor, a rektori helyettes, a tanári konferencia által delegált két tag, a szakfelkelők és a fenntartó szerzetestek tagai közül a fenntartói konferencia által kijelölt három tag, valamint a HÖK két delegált tagja. A bizottságok kevés fővel működnek. A fegyelmi bizottság még egyszer sem ült össze, amióta a Sapientia létezik. A minőségbiztosítási bizottság nemrég jött létre, ezen a fórumon a HÖK-ös tagok jelenléte miatt a saját célpontokat is jobban tudjuk képviselni.

- Ön mióta vesz részt a választmányban?

- A Sapientiára 2018 szeptemberében kezdtem járni. Amikor 2019 májusában jelölték a HÖK-be, tizenhárman voltunk, választást kellett tartani. Izgultam, hogy beválasztanak-e, de így történt. Szerettem volna felpezsdíteni a teológiai kutatásokat a hallgatók körében. A közösségi élet formálása is fontos volt számomra, a főiskolán elsőként meg is választottak kulturális és programfelelősnek. Közös színház- és múzeumlátogatásokat szerveztem, mert úgy látom, a hallgatók szomjazzák a kultúrát, és különösen vágnak arra, hogy az közösségi elmény legyen. A HÖK anyagilag is támogatta ezeket a programokat. Kerekasztal-beszélgetéseket is tartottunk, melyeken tanárokat kérdeztünk a szakterületükön, de akár az életükön is. Ezáltal még jobban megismerhettük egymást a hallgatók és a tanárok. Sajnos a vírusjárvány közbészült...

- A pandémia alatt tudtak online programokat szervezni?

- Nagy esemény volt a februári kerekasztal-beszélgetésünk, amelyre nem csak a főiskola berkein belülről kérünk fel előadókat. A vakcina, az etika és az Egyház jövőképe volt a téma. Otven-hatvan embert vártunk, de ennél százzal több vendéggünk lett.

Meghívta Velkey György főorvost, a Bethesda Gyermekkórház főigazgatóját, Görfföl Tibor teológust, a Vigilia folyóirat főszerkesztőjét, a Sapientiáról pedig Papp Miklós

morálteológust, tanszékvezetőt. Az egyik HÖK-ösünk volt a moderátor. Terveztünk egy második fordulót is, de ezt őszre halasztottuk. Ennek a téma meg maradjon titok, de annyit elárulhatok, hogy egy olyan kérdésről szeret-

bevonják. Rövid és hosszú távú céljaikkal a főiskolának új jövőt adnak. Nagyon sokféle módszer szerint lehet a teológiát oktatni. Jákó atya nyitott ezekre. Reméljük, hogy sokkal több gyakorlati tárgyunk lesz, eddig az előadások kilencven

ötven százalékának adunk ösztöndíjat, az előírás szerint csak a nappali tagozatos, állandólag finanszírozott képzésben részt vevő hallgatók jogosultak rá. Nappali tagozatra inkább a fiatal korosztály jár, a szerzetesek is, esti tagozatra pedig azok, akik már dolgoznak. Ok általában katekéta-lelkipásztori munkatársnak készülnek. Az évfolyamprogramokat is finanszíroznak szoktak, például egy-egy közös vacsorát. Nagyon jó élmény volt, amikor az egyik évfolyam mentortanárát meg hívhattuk bowlingozni.

A tanulmányi felelős tartja a kapcsolatot a tanulmányi osztálytalálkozásokkal, azonban a tagok a felvételi bizottságba. Van egy bő százalékos hallgatói követelményrendszerünk, ezt jól kell ismernie, mert ő segít eligazodni ebben a hallgatóknak, illetve ő terjeszti fel a kéreseket egy felsőbb szintre.

- Miért nem indult újra elnökként?

- Szeptembertől már nem fogok itt tanulni nappali tagozaton. Két szakra járok jelenleg: esti tagozaton a katekéta-lelkipásztori munkatárs képzést ebben a félévben fejezem be, nappalin pedig hittanárszakra járok három éve, de szeptembertől a Pázmány Kánonjogi Posztgraduális Intézetébe megyek vendéghallgatónak, majd teljes jogú hallgatónak. Dolgozom is, két éve rendszergazda vagyok több helyen. Idén informatikát tanítottam Esztergomban, a Meszlényi Zoltán Katolikus Általános Iskolában. Az elfoglaltságaim nem engedik, hogy újra induljak elnökként, de úgy gondolom, át is kell adni

,

Nagy esemény volt a februári kerekasztal-beszélgetésünk, amelyre nem csak a főiskola berkein belülről kérünk fel előadókat.

A vakcina, az etika és az Egyház jövőképe volt a téma.

Ötven-hatvan embert vártunk, de ennél százzal több vendéggünk lett.

Terveztünk egy második fordulót is, de ezt őszre halasztottuk. Ennek a téma meg maradjon titok

a lehetőséget a többieknek. Előfordult már olyan, hogy valaki két éven át volt a HÖK elnöke, de általában egy évig töltjük be ezt a pozíciót, hiszen az ezzel járó feladatak sok időt és energiát emésztenek fel. A HÖK választmányának három új és hat régi tagja van, jövőre ebben a tesztelésben sem leszek már jelen.

- Kétszáz hallgatója van a főiskolának, ebben az esti és a nappali tagozatos hallgatók is benne vannak. A HÖK inkább a nappali tagozatosokat képviseli?

Nappali tagozatos hallgatók inkább a nappali tagozatosokat képviseli?

- Nehéz volt az estisekkel közösséget találni, de ezt fontos célnak tartottam. Idén szerecsére volt egy esti hallgató a választmányban, és mivel én is járok esti képzésre, így jobban tudtuk képviselni őket. Az évfolyamfelelősök megbeszélésén a HÖK is részt vett, ez a fórum is jó alkalom volt a találkozásra.

- Hogyan kell elképzelni egy HÖK-ös hallgató életét?

- Nagy rugalmasságot kíván ez a feladat. Az online térben bármikor elérhető vagyok, ezért nincs olyan heti vagy napi meghatározott időszak, amikor a hallgatók megkereshetnek. November közepéig hetente egy napot dolgoztam, négy napot pedig itt töltöttem az irodában, sokszor még a szombat délelőttöt is. A választmánynak vannak időszakos elfoglaltságai, például a költségvetés megszavazása vagy az ösztöndíjak odaítélése. A rendkívüli juttatásokra bármikor lehet igényt benyújtani, a rendszeres támogatásokra félévente kell pályázni, a tanulmányi ösztöndíjat pedig automatikusan kapják a hallgatók. A sporttámogatás korábban úgy valósult meg, hogy béreltünk valahol egy termet, ahol focizni vagy kosározni lehetett. Úgy éreztük, hogy ez nem korrekt a többi hallgatóval szemben, így változtattunk ezen: igyekezünk támogatni azokat is, akik egyesületnél vagy egyénileg sportolnak.

- Ki lesz az utóda?

- Ezt majd a választmány elődönti másfél óra múlva. Maguk között már nyilván sejtik, hogy a tavalyi hat választmányi tag közül ki lesz a jövő évi elnök.

- Merre fejlődhet a HÖK? Milyen új célok jöhetnek szóba?

- Az ösztöndíjak kiosztásán túl is vannak állandó feladataink – ilyen például a gólyanapok szervezése –, melyekről a választmánynak kell gondoskodnia. minden elnök úgy alakítja a HÖK munkarendjét, ahogyan ő a legjobban tud dolgozni. Hogy az új elnök hogyan áll a főiskola többi szervéhez, miként kommunikál velük, hogy a HÖK-öt teljesen autónom szervezetként képzel el, vagy velük együttműködve vezeti, az a saját belátásán múlik. Én igyekeztem mindenkorral a konsenzust keresni, mindenivel jóban lenni. Persze adódtak konfliktusok is, de ezeket meg tudtuk beszélni.

- Mit üzenne az olvasóknak?

- Jöjjön mindenki a Sapientiára teológiát tanulni, ez a legjobb főiskola!

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

A cigányság az Egyház szívében él

Gyermeknapi ünnepség Szátokon

(Folytatás az 1. oldalról)

Az egybegyűlteket Dúl Géza atya, a Ceferino Ház cigánypasztorációs irodájának vezetője; Csemer Csaba volt önkormányzati képviselő és Lakatosné Bangó Mária, a kállói Ceferino Ház napközis csoportjának vezetője köszöntötték.

A gyerekek Érsekvadkertről, Riomóról, Valkóról, Kállóról, Dejtárról,

Becskéről érkeztek Szátokra, hogy részt vegyenek az egész napos programon. Mivel az időjárás szeles, felhős volt, a nap elején együtt imádkoztak a jobb időért – és imájuk meghallgatásra talált.

A nap programjának ismertetése után a Paramisi Társulat bemutatta a Miklóska című varsányi népmesét.

Az énekes-táncos történetben a hat testvér legkisebbike, Miklóska útnak indul, hogy megkeresse a gazdagsságot. Testvéreit, kik a közönség sorából kerültek ki, azonban varjúvá varázsolják, és csak akkor változhatnak vissza, ha Miklóskából király lesz. A legkisebb gyermek próbákat áll ki, végül legyőzi a sárkányt is, így elnyeri az öreg király lánya kezét. Visszaváltozott testvéreivel boldog táncot járnak, majd elénekelik a Zöld az erdő, zöld a hegy is kezdetű cigányhimnuszt.

A helyi roma önkormányzat elnöke, Bogdán Sándor főzte a kiváló gyuláslevest, amiből minden vendégnek bőven jutott.

A napfényes ebéd után érkezett az ünneplők körébe Marton Zsolt váci megyéspüspök, aki megtekinette a gyerekek által összeállított je-

A kállói fiatalok spanyol polgárháborús, táncos jelenetében a most itt élő cigány testvérek is könyörögtek. A szép számmal színpadra vonuló vanyarci gyerekek saját maguk által írt dallal kezdték előadásukat.

A küzdelem és a hűség erejét mutatták be a dejtáriák, Ceferino életéből kiemelve a börtönjelenetet.

A szátoki gyerekek előadásában is fontos szerepe volt a börtönnek,

ugyanis Ceferinót tisztálatlan ügy miatt igaztalanul elítélték. A helyiek előadásukat az Üdvözlégy Mária eléneklésével zárták, hiszen a rózsafü-

dó diakónus és Szabad Attila püspöki szertartó teljesített szolgálatot.

Az ünnepélyes bevonulás alatt a Szentlelket hívta a cigány közösség, Mihály Gusztáv énekvezetésével.

Bencsok Erzsébet, a helyi Karitász vezetője köszöntötte elsőként a fő-

zér volt a börtönben a spanyol polgárháborúban kivégzett, cigány boldoggá avatottnak a fegyvere.

Az előadások végén a rimócgyerekek áldást énekeltek a főpásztornak, csengő hangon.

pásztort. Elmonulta, a Karitász a cigányok és a nem cigányok közötti békés és emberhez méltó együtteléSEN munkálkodik.

Csemer Csaba a cigányság nevében köszöntötte a főpásztot, megvalla, hogy a cigányság nem az Egyház peremén, hanem a szívében van.

Marton Zsolt püspök kiemelte: a Jóisten mindenkinél ugyanolyan szeretetet és méltóságot ad, majd kérte Boldog Ceferino közbenjárását a szentmisében a szátoki közösségről és a Ceferino Házért.

Az olvasmányt, mely Sirák fia könyvből származott, Bencsok Erzsébet olvasta fel. Isten a saját képmására alkotta az embert – hangzott el a roma közösségben. Máté evan-

géliumából a sziklára épített ház peldázatát hallhattuk.

Marton Zsolt váci megyéspüspök szentbeszédében a fiatalokhoz szólt elsősorban. Kiemelte, mennyire fontos az alap a ház építésében. „Az életünk is egy ház építéséhez hasonlít: amikor megszülettünk, megkeresztelek bennünket, az életünk meg lett alapozva. Akik megházasodtak, megnéz komoly házépítésbe fogtak. Mindnyájunk életének van háza. A kérdez, milyen alapjai vannak, és ki lakk benne. Ha az élő Istenre alapozunk, a belé vetett hitre, reményre és szeretetre, akkor már nagy baj nem lehet – biztatott a püspök. – Két ember szeretetkapcsolatát is Istenre kell

A szentáldozás után a fiatalok hosszú sorokban várták a főpásztor személyes áldását. Majd az asszisztenciával ünnepélyesen az orgonakarzat közelébe vonulva Marton Zsolt megáldotta a Boldog Ceferinóról készített festményt és a képmását ábrázoló lobogót. „A szentek és boldogok Jézus Krisztus barátai, testvéreink és kiváló jótevőink. Közbenjárnak értünk” – hangsúlyozta a püspök.

Dúl Géza a szentmise végén elmondta: „A földön különböző szerepeket játszunk. Az Egyháznak sokfélé arca van: ha Afrikába megyünk, ott Krisztust négernek ábrázolják; ha Dél-Amerikába, ott indiánnak; ha

alapozni, sőt még a püspöknek is Jézus Krisztusra kell építenie.

Ő legyen életünk házának a lakójá, akkor szeretet, békesség és örömm lesz bennünk. Ez nem azt jelenti, hogy nem lesznek esetleg vélemény-különbségek köztünk, de ezeket békével, szeretettel és örömmel tudjuk megoldani, mert ő a rendező, életünk házának ura.”

Kínába, ott kínai szemmel festik le. Itt és most az Egyház cigány arcát láttam meg.”

Szavaival megerősítette vágyát, hogy a cigányság találja meg a helyét az Egyházból. A szentmisén átéltette, hogy a püspök körül mekkora szeretet valósul meg, és mennyire igaz a régi mondás: ahol a püspök, ott az Egyház.

A Ceferino Házba visszavonulva a gyerekeknek kiosztották a rajzpályázat díjait. Oláh Lajos festőművész az első helyezettnek felajánlotta egy festményét.

Gyermeknapot ünnepeltünk egy kivégzett cigány boldogra emlékezve. Itt a környéken sok gyermek már tizennégy éves korában vagy nem sokkal később szülővé válik. Az általános iskola elvégzése is igencsak problémás lehet számukra. De a mai nap nem erről szólt, hanem arról, hogy ők is, kisebbek és nagyobbak szeretett gyermekük, a mennyei Atya gyermekei, akik, mint Boldog Ceferino, eljuthatnak hozzá.

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

leneteket Boldog Ceferino életéből. A személyes hangvételű konferáló szövegeket Csemer Csaba köszönhettük, aki külön hálás volt azért, hogy a megtérésében szerepet játszó Ceferino-történetet láthatva viszont a Takács Mária Klarissza ferences szegénygondozó nővér által vezetett rimócgyermekcsoport előadásában, melynek végkifejlete ez volt: legyek jól mindenivel!

A mesevonat szállította a fiatalokat a szentmisére, a Mindenszentek templomba, de hogy nagyobb legyen az élmény, előtte egy kis kört tettek a faluban. Messzire elhallatszott örömkük, nevetésük szívmelengető hangja.

A szentmisén a templom megtelt velük és felnőttekkel is. Marton Zsolt püspök mellett Dúl Géza koncelebrált, valamint Molnár András állan-

Az Isten, az ember és a világ közötti harmóniáért

*A Jézus Szíve Társasága centenáriumán
Suller Melinda SJC általános elöljáróval beszélgettünk*

(Folytatás az 1. oldalról)

- Hogyan zajlott a társaság élete a múlt század első felében?

– Kezdettől fogva nagyon népszerű volt a társaság. Amint elindultunk, már Mezőkövesdre hívtak bennünket, ott le is telepedtünk, még 1921-ben. Előmozdítottuk a Jézus Szíve-tisztelet kialakulását és a jezsuiták lettelepedését.

A karizmánk az első lettelepedési helyen sokoldalúan kibontakozott: óvoda, mozi, hímzőműhely nyílt, az utóbbi a mai Matyó Múzeum ōse. Abban a házban volt a testvérek Korda könyvesboltja, maga a hímzőműhely, a kosárfonó és más népmesterségek tanulásának helyszíne. A testvérek ezzel munkát adtak az embereknek.

Szegeden 1924-ben indult a közösség, és ugyanebben az évben Kecskeméten is. A Tisza partján népfőiskola létesült (ott tanított Bálint Sándor is), illetve a hitoktatónők és tanyasi iskolák tanárnőinek továbbképzése is zajlott. A testvérek ápolták a népi hagyományokat.

Közösség alakult Kiskunfélegyháznál, Kálozon, Kolozsváron is. 1927-ben Pécsen elindult egy gazdasági iskola lányok számára, ahol főzést, mezőgazdasági munkákat, gyógy-növény- és virágkertészetet, kisállattenyésztést tanultak. Fontos cél volt a magyar mezőgazdasági tevékenység színvonalának emelése, korszerűsítése. A lányok a falujukba viszszatérve tovább tudták adni a megszerzett tudást. 1938-ban Pécsen létesült Magyarország első női lelkigakorlatos háza, ennek létrejöttét még megérte az alapítónk.

- Bíró Ferenc halála után hogyan alakult a közösség élete?

– Páter Bíró gondoskodott arról, hogy önállóvá válhasson a közösség. Még az ő életében átvette a vezetést Lafranco Margit, aki 1945 januárjában egy bombázás során halt meg. A II. világháborúban Pécsen egy testvérünk, Szabó Mária vértanúhalált szenvedett, orosz katonák ölték meg. Sírja Pécsen van, ápoljuk az emlékét.

A társaság azután egészben a szétszórásig tovább növekedett. 1949-ben tizenhat helyen éltek testvérek az akkor Magyarország területén. A jelenleg Szlovákiában lévő Csízfürdőn is volt lelkigakorlatos házunk.

- Mi történt a társasággal 1950-ben?

– A szerzetesrendek feloszlataiknak időszakára mi már fel voltunk készülve. A rendalapítónk által a kommuunt (1919), akkor menekülnie kellett Budapestről. Tudta, hogy vissza fog tért a kommunizmus, ezért fel is készítette erre a testvéreket. A társaságunkban már eredetileg is voltak közösségen elő testvérek és az otthonukban élők is, akik kovászként hatották át a környezetüket. Újszerű volt ez abban az időben.

1950. november elején megszűnt a központi házunk, azután valamennyi házunkat elvették, és a Korda összes fióküzletét államosították. Mezőkövesden a hímzőt, a mozit is. Az otthon lakó testvérek gondoskodtak a többiek elhelyezéséről. Többen összeköltöztek, így alkotva közösségeket.

A szétszórás idején is tartották a közösségi kapcsolatokat. Kern Margit általános elöljáró nagyon sokszor ült börtönben. 1953-ban tizenkét testvér került börtönbe, volt, akire a munkatábor várt.

1955-ben és 1968-ban újból letartóztatások következtek, a legutolsó üldözöttségi hullám 1972-ben volt. Ekkor a társaság fiatal testvéreit célozták meg, emiatt sokunkat el kellett szakadniuk a közösségtől. 1988-ig nem is mertek a testvérek új tagokat felvenni.

Ebből a nagyon nehéz időszakból három dolgot emelnék ki. A testvérek igyekeztek kicsi falvakba telepedni, kántorkodtak, titokban hitkattattak ott, ahol nem szolgált pap. Ez volt az úgynevezett belföldi misszióink. Balatonfürden a testvérek házai-ipari szövetkezetet alakítottak, nagyon sok osztályon kívüli személynak adva ezzel munkát: ajándéktárgyat készítettek. A Korda titokban árusította a könyveit, nyomtattak, árusítani jártak búcsúkra. Számonkra máig kedves, a szívünkhez közel meg. Sírja Pécsen van, ápoljuk az emlékét.

tokat készítettek a templomok előrébe. Hitoktatásra akkoriban nem volt lehetőség, egyházi gondolatokat csak így tudtak terjeszteni, ezáltal adtak lelkijárást az embereknek.

- Hogyan történt az újjáalakulás a rendszerváltozás után?

– Külföldön elő testvérek kezdeményezésére. Bécsi testvérek foglalkoztak a menekült magyarokkal és a magyar cserkészet támogatásával. A többi testvér Kanadába ment,

– Gyakorlatias Jézus Szíve-lelkisége a miénk. Isten, az ember és a világ közötti harmóniát próbáljuk előmozdítani, és a teremtett világ meg-szentelésén fáradozunk. Az 1917-es nagykáptalanon így foglaltuk össze a karizmánkat: szemléződő gyakorlatiasság, Isten elgondolása szerinti női létfélelőtlensége, anyagi és szellemi javaink jóra történő felhasználása, a szükségben szenvendőkre való odafolyelés egyházi lelkülettel és a magyarságért érzett felelősséggel. Belső közösségi életünket is gondosan ápoljuk.

- Jelenleg hol vannak házaik Magyarországon?

– Budapesten két helyen van házunk, Tahiban a Szív Lelkiségi Központ található, én is itt élek. Pécelen idősek otthona, Kecskeméten és Szegeden Korda üzleteink működnak, Békéscsabán és Kőszegen pedig fióküzletünk. A határon túl Szatmárnémetiben, Kolozsváron és Gyulaféhérváron élünk. Máriazellben magyar zarándokházat tartunk fenn.

- Korábban említette a népszerűségeket. Talán nem tévedek, ha úgy gondolom, ezt még inkább emelte a karantén idején megtartott online női lelkigakorlat...

– Igen, sőt külön áldás volt, hogy nem csak egyénileg lelkigakorlatot kaptak a jelentkezők, hanem kisebb csoportokat alkottak, és megosztották egymással a gondolataikat, imátapasztalataikat. Családok, barátok fogtak össze. Általában úgy tartjuk, hogy magányos világ az on-

idős emberek szolgálata a mi területünk. De számos testvér segít a kari-tászban határon innen és túl. Romániában a magyar ajkú fiatalok pasztorációjában szolgálunk.

Az biztos, hogy a lelkigakorlatokra nagy az igény, a hívő emberek rendszeresen keresnek lelkivezetőket, és nehezen találják meg a számukra megfelelőt. Vannak ugyanakkor más jellegű női programjaink is. A Gyöngyszemek lelkiségi műhelyt már nyolc alkalommal rendeztük meg, a női identitással foglalkozik. Tahiban huszonkilenc éve működik a lelkigakorlatos házunk. Itt arra törekünk, hogy különféle lelkigakorlatot kínálunk a mélyebben lelké életét élőnek és a keresőknek is, akik még az út elején tartanak.

- Jelenleg hány testvér szolgál a társaságban?

– Harmincöt, és ketten képzésben vannak. Az Emmausz hivatáskereső program idén ősztől is indul. A résztvevők lelkivezetésben, önismeretben és a közösségi élet megtapasztalásában kapnak támogatást.

Budapesten, a Horánszky utcában, a Pázmány Egyetem információs technológiai és bionikai karán tanuló lányoknak nyújt otthonot huszonöt főszakollégiumunk. Üjdonság, hogy a Szív Lelkiségi Központban művészetterápiás hétközégeket és beszélgető napokat hirdetünk meg a járvány okozta lelki nehézségek feloldására. Szeptemberre pedig tervezünk egy újabb nagyszabású lelkigakorlatot a teremtés-védelemmel kapcsolatban. Pécelen az ősz folyamán az idősothonhoz kapcsolódóan látogatóházat építet-

ott Hamiltonban, Torontónban és Courtlandben telepedtek le, és szintén a magyar pasztorációban tevékenykedtek. Akik nyugatra mentek, átmentették és korszerűsítették a közösségi karizmáját. Az itthon élő testvérekkel összefogva 1987-ben zsinatot szellemben meg tudták újítani a konstitúciót, és az apostoli élet pápái jogú közösségevé válthatunk.

- Hogyan fogalmazható meg egy-szerűen ez a karizma?

line tér, ők mégis túl tudtak lépni ezen, és az internet közösségetől válhatott.

- A társaság mostani stratégiája, lelkiségébe beleillik minden?

– Elsősorban a lelkigakorlatok szervezésére helyezzük a hangsúlyt, lelkivezetésre, segítő beszélgetésre képzett testvéreink vannak. Továbbra is fontosnak tartjuk a katolikus sajtót, illetve, ha a társadalom pere-mén lévőkre gondolunk, akkor az

tük, ahol a karácsony előtti időszaktól kezdve folyamatosan jöhetnek a hozzátartozók, hogy láthatásuk a rokonaiat.

Mint említettem, a közösségeinkre a gyakorlati szeretet, az otthonosság, az odafigyelés a jellemző. Nem az a szándékunk, hogy hatalmas projekteket hozzunk létre, hanem arra törekünk, hogy amit teszünk, az hiteles és vonzó legyen.

Körössy László
Fotó: Merényi Zita

ADÁSVÉTEL

JÓ ANGYAL KÖNYVESBOLT Budapesten, a Ferenciek terén. A Pax Kiadó könyvei is megtalálhatók kínálatunkban. Kapható: Síneni Szent Katalin: Dialógus, Lélektári füzetek, Valtorta Mária-könyvek, stb. Tekintse meg kedvezményes ajánlatunkat is! www.joangyal.hu, T.: 06/20-775-2453

ÁLLÁS

A ZALAEGRSZEGET SZÜZ MÁRIA SZEPLŐTELEN SZÍVE PLÉBÁNIA kántort keres. Jelentkezés fényképes önéletrajzzal és a munkabérígény megjelölésével a zeg@martinus.hu e-mail-címre küldött levélben. Bővebb információk: <http://zeg3.martinus.hu>

ÉLETJÁRADÉK

HA ANYAGI GONDJA VAN, és kevés a pénze az élethez, életjáradék szerződést kötnékel. Önnel ingatlant cserébe, ottlakás nélküli. Nagy összegű készpénzt és havi járadékot kínálok. Leinformálható család vagyunk. T.: 06/20-941-6368

INGATLAN

KULCS községen, a Makádi utcában 850 nm-es, belterületi, ápolt telek ásott kúttal, kerítéssel, a Duna felől elő koronaakkal, akár két családnak is eladó. T.: 06/20-525-4895

RÉGISÉG

EGYKORI PIARISTA diákok antikvitása régiséget vásárol. T.: 06/20-980-7570

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bőyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrásffy út 16. T.: 06/1-266-4154 – nyitva: hétfő-szombat 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

TÁRSKERESŐ

69/190 CM, humán és közigazdasági érdeklődésű közigazdász római katolikus férfi hasonló érdeklődésű, független, magas, csinos, nemdohányzó, budai vagy belvárosi diplomás hölggy ismeretséget keresi, 64-69 évig. Telefonszámos választá a Kiadóba kérém. Jellege: hit és szeretet.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

TÖBB ÉVTIZEDES tapasztalattal vállaljuk ólomüveglakok restaurálását, tervezését, kivitelezését. Tóth Erzsébet tel.: 06-20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

A hirdetések tartalmáért
és azok valódiságáért
a hirdető
vállal felelősséget.

ZARÁNDOKLATOK A VIA SACRA-VAL:

ZARÁNDOKLAT MÁRIACELLBE

2021. július 23-25. | 3 nap | 49.900 Ft/fő

Lelkivezető: Deák Csaba parókus

ZARÁNDOKLAT ERDÉLYBE

2021. augusztus 5-9. | 5 nap | 74.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

2021. augusztus 17-22. | 6 nap | 169.900 Ft/fő

Lelkivezető: Fernandes Loyd verbita atya

ASSISI SZENT FERENC NYOMÁBAN

2021. augusztus 18-22. | 5 nap | 124.900 Ft/fő

Lelkivezető: Kercza Asztrík ferences atya

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

2021. augusztus 23-29. | 7 nap | 164.900 Ft/fő

Lelkivezető: Virth József kapucinus atya

www.viasacra.hu | +36 20 500 5050

IMAÓRA

Virrasztó imaóra - matutinum (énekelez zsolozsma) a kútvölgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolnában 2021. június 10-én, csütörtökön 21 órától Nagy Ákos karnagy vezetésével. Utána szentmisse és éjszakai virrasztás. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: Széll Kálmán térről a 128-as buszszal a végállomásig, a Regőczi István térig)

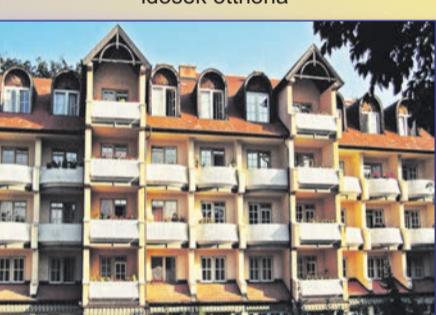
Kútvölgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolna: engeszteil virrasztás hazánk lelke megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmisse. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: Széll Kálmán térről a 128-as buszszal a végállomásig, a Regőczi István térig)

Csobánka-Szentkút a régi hagyományokhoz híven folytatódnak a nagy múltú elsőszombati szentmisék. 2021. május 1-jétől október hónapig minden első szombaton a Szentkúti kápolnában fél 11-kor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére várják a zarandokokat a festői szépségű Mária-kegyhelyen. A kegyhely Sarlós Boldogasszonynapi búcsúját az ünnep másnapján: július 3-án, az első szombati szentmisén, 11 órakor tartják.

A Szent Imre-kápolna Szeretetláng-imacsoportháza minden programját megtartja. Az eredeti időpontokban továbbra is otthonainkban imádkozunk. A résztvevők áldást kapnak a megadott időpontban az Oltáriszentséggel. Honlapunkon keresztlülethetők vagyunk: www.szeretetlang.info.hu – Programok: június 17., csütörtök 17 órától szentségmádás lesz édes Hazánkért. minden magyar imádkozzon minden magyaret!

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. július 6., kedd; augusztus 6., péntek; szeptember 6., hétfő; október 6., szombat; november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándéra mondott szentmiséket 7 órakor, a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíteti a budapest-városmajori Jézus Szíve templomból.

A Boldogasszonyság Imaszövetség tagjai a kert imaszándekek mellett rendszeresen másért is fohászkodnak égi Édesanyánhoz a hét minden napján: hétfőnként az egyedülállókért és a magányosokért, keddenként a katolikus oktatási intézményekért és a fiatalkort, szerdánként az állami és az egyházi vezetőkért, péntekenként az idősekért, a betegekért és a szennedőkért. Továbbra is szeretettel várják a híveket a tagok sorába. Csatlakozni az

Piliscsabán
a Nagyboldogasszonyság Ház
idősek otthona

festőien szép környezetben,
kiváló közlekedési adottságokkal,
színvonalas ápolás-gondozás biztosításával,
nyugodt, családias lékgörben várja
hölgy lakók jelentkezését.

2081 Piliscsaba, Kálmán király útja 15.
Tel.: +36 30 816 0205
E-mail: nbahaz@invitel.hu

Nem tud dönten? Mi megkönnyítjük a választást.
AJÁNDÉKOZZON UTALVÁNYT,
MELY LEVÁSÁROLHATÓ AZ Újember KÖNYVESBOLTBAN.

20/5001

AJÁNDÉKUTALVÁNY

5000 FT, AZAZ ÖTEZER FORINT ÉRTÉKBEN

Bevátható 2021. december 31-ig az Újember Konyvesboltban kapható bármely termékre. (Budapest, V. Ferenciek tere 7-8.)

Az utalvány egyszeri alkalmossá, egy összegben vásárolható le, és készpénzre nem váltható.

20/1001

AJÁNDÉKUTALVÁNY

1000 FT, AZAZ EZER FORINT ÉRTÉKBEN

Bevátható 2021. december 31-ig az Újember Konyvesboltban kapható bármely termékre. (Budapest, V. Ferenciek tere 7-8.)

Az utalvány egyszeri alkalmossá, egy összegben vásárolható le, és készpénzre nem váltható.

ELÉRHETŐSÉGEINK:

1053 Budapest, Ferenciek tere 7-8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845; webbott: bolt.ujember.hu

kiadónak

Újember
KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap
Üzletági, előfizethető a kiadónál,
a postán és a Digitalstandon
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. JÚNIUS 7.

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2021. JÚNIUS 7.

egész év folyamán bármikor lehetséges. Bővebb információ: <https://pecsiegyhazmegye.hu/cimke/imaszovetseg>

BÚCSÚ

A Jézus Szíve-főbúcsú szeretettel várnak mindenkit a sümegi ferences kegytemplomba. Június 12-én, szombaton este fél 6-kor ünnepi zsolozsmát tartanak. Utána szentmisse lesz, majd este 9 órakor is mutatnak be szentmisét. Azután reggelig virrasztás, június 13-án, vasárnap 8-kor, 10-kor és 12-kor lesznek szentmissek. A 10-es ünnepi misét az újonnan fölszentelt püspök, egykor ferences diákok, Berta Tibor pontifikálja. A 12-es misét Barsi Balázs atya végzi.

GYÉMÁNTMISE

Pásztor Győző prépost, kanonok gyémántmisét tart 2021. június 20-án 10 órai kezdettel a Dabas-Sári Mária Mennybemenetele római katolikus templomban.

LELKIGYAKORLAT

MEGNYITOTTUNK! Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 139.): Június 18-án 18 órától 20-án 13 óráig: Hivatalukat nem gyakorló papok lelkigyakorlata. Június 21-én 18 órától 24-én 13 óráig: Máriás-papi Mozgalom lelkigyakorlat Sóti János SJ atya vezetésével, papoknak és híveknek egyaránt. Július 7-én 18 órától 10-én 13 óráig „Ne féj, nem itéllek el. Kiút az abortusz okozta fájdalomból”. Lelkigyakorlat Kovács Ferenc diákónus és Kovácsné Treer Mária mentálhigiénés lelkigondozó vezetésével. Julius 29-én 18 órától augusztus 1-jén 13 óráig Kardos Csongor ferences házfőnök atya lelkigyakorlata. Részvétel védettségi igazolással lehetséges. Elérhetőség: 06-26-383-212, 06-30-466-0749

KIÁLLÍTÁS

„Eucharisztikus csodák a világban” és a „Népek iga-zá” Isten szolgája Márton Áron püspök hitvallóról készült kiállítás tekinthető meg a Budapest, VIII. kerület Tisztviselőtelep Magyarok Nagyasszonya téri (volt Rezső téri) Magyarok Nagyasszonya-templomban június 4-től szeptember 12-ig vasáronként 10-12 óráig, hétköznap a szentmisék alkalmával. mindenkit szeretettel hívnak és várnak.

KÖZHASZNÚSÁGI TÁJÉKOZTATÓ:

Az Alapítvány Papnevelés Támogatására és az Esztergom-Erseki Szeminárium Újjáépítésének segítésére közhasznúsági jelentése a 2020. évről.

Alapítványi bevétel (adatok ezer forintban): 4 566 Ft, ebből adomány: 4 472 Ft, bankamat: 4 Ft, 1% feljállásból: 90 Ft.

Kiadás: 1 651 Ft. A kuratórium határozata alapján oktatás, szociális segély és egyéb szociális támogatás pap-növendékek részére, továbbá sportszervásárlás, egészségügyi támogatás, kulturális kiadások és könyvvásárlás a papnövendékek szociális támogatására fordítottak. A közhasznúsági beszámoló megtékinthető az alapítvány irodájában.

A kuratórium köszöni az eddig támogatásokat!

Kérjük, hogy a jövőben is segítsék

alapítványunkat adójuk 1%-ával!

Adószámunk: 19144919-1-11

Tiszttel Olvasóink!

Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértéstük köszönjük.

A szerkesztés

Punya, egy cigány mese Jézusról

Háromdimenziós Biblia pauperumot mutattak be Pécssett

Az esztergomi Keresztény Múzeum kiállításáról is sokaknak ismerős lehet Versegí Beáta Mária CB meséje, a Punya – Egy falat kenyér. A szerző Hoffmanné Toldi Ildikó drámapedagógussal közösen nagyon álmódott, s ez az álom május 29-én valóra vált Pécssett, a Magtár Látogatóközpontban: a Keret Alkotó Csoport bemutatta a meséből írt színdarabot, amely a fiataloknak és a cigányságnak is elviseli Jézus történetét.

Versegí Beáta, a Nyolc Boldogság Közössége szerzetesnője és Hoffmanné Toldi Ildikó magyartanár, drámapedagógus, playback színész alkotói kapcsolata nagyon érdekesen alakult. „Ildi az egyik keresztlányom osztályfőnöke volt hat-hét évvel ezelőtt – emlékezik vissza Beáta nővér. – Már akkor mondta a barátnőm, hogy egyszer meg kell ismerkednünk. Nem gondoltuk volna, hogy a találkozásunk később ennyire meghatározó lesz.” Ildikó így emlékezik vissza a kezdetekre: „Találkoztunk 2019-ben egy ifjúságpasztorációs előadáson. Már ott kialakult Beátával az együttműködésünk. Drámapedagógiával érzékenyítettem a jelenlévőket az előadásban elhangzottakra. Megállapítottuk, hogy szívesen dolgoznánk együtt, hiszen egy nyelvet beszélünk, és mindenki titkos vágya, hogy tegyünk valamit a mélyszegénységből előkért.”

A Punya történetének megírása már közös ötlet volt. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) egyik szlogenje, a *Mindenki NEK* nagyon elgondolkodtatta Beátát. Azon tűnődött, milyen formában lehet az Eucharisztíáról és Jézusról szóló üzenetet valóban minden korosztálynak és társadalmi csoportnak átadni, érthetővé, befogadhatóvá tenni. Az is foglalkoztatta, hogy valamit tenni kellene kifejezetten a cigányságért. Ildikó olvasta Beáta *Élet-förrás*című könyvét. Ennek apropóján írt Beátának egy üzenetet, amelyben azt is kifejezte, hogy szívesen folytatná vele a közös munkát. „Beáta ötlete volt, hogy Jézus történetét és a mise »születését« vigyük el a cigányságának. Mondtam, hogy szerintem ezt csak mesében lehet megírni.” Igen ám, de nem biztos, hogy olvassa is majd a célcsoportnak, mielőtt már dolgozott terepen, támadt egy ötlete: a színdarabokat mindenki szívesen megnezi, legyen dráma is a meséből. „Azokban a napokban imádkoztam, nagyon egyértelmű jellet szerettem volna kapni Istentől, hogy meg kell-e írnom a történetet, mert sem a meseíráshoz, sem a cigányokhoz nem értek – emlékezik vissza Beáta. – Eközben Ildi újra üzenetet küldött. Ez a válaszod? – kérdeztem a Jóistentől.”

Megszületett a történet, Toldi Ildikó tanácsára úgy, hogy könnyen előadható legyen. Így kevés benne a leíró rész, viszont tele van eseménynyel, fordulattal, különöző élet-helyzetekkel. A mesekönyvhöz Ráczné Kalányos Gyöngyi csodálatos képeket festett. Képregény, drámapedagógiai anyagok, érzékenyítő programok is születtek a mesekönyv kapcsán. Ildikó és Beáta két társukkal online pedagógiai képzést tartottak pedagógusoknak a pandémia alatt. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dél-Dunántúli Régiójának szervezésében működő „Mesélő anyukák” csoport is foglalkozni kezdett a történettel, amely közelebb vitte őket nemcsak a saját identitásuk értékeléséhez, hanem Jézushoz is. Az esztergom Keresztény Múze-

umban időszaki kiállítás mutatja be azt a sajátos Punya-univerzumot, amely egy év alatt alakult ki a mesekönyvhöz kapcsolódóan.

A mostani premier Toldi Ildikónak köszönhető, aki évekkel ezelőtt drámapedagógusként többekkel

kó a rendezői ars poeticáját. – A színházi nevelésben az idő nagy részét a közösséggépítés teszi ki, hiszen az előadáson is csak egymásra számíthatunk. Ebben a szeretetközösségen nem csupán a darab köt össze minket. Van olyan egyetemista,

együtt megalapított Pécssett egy színházi nevelési egyesületet, a Keret Alkotó Csoportot. Khaled-Abdo Szaida tollából megszületett a forgatókönyv, Ildikó pedig összetorozta a színészeket, hozott koreográfust, rendezőasszisztenset is. Mindehhez a Pécsi Egyházmegyétől és a NEK Titkárságától kapott támogatást. „A Keret Alkotó Csoport kifejezetten hátrányos helyzetűekkel, akadályalattal élőkkel (látássérültekkel, értelmetlennel akadályozottakkal) működtet fejlesztő színházat. Tulajdonképpen ez egy kistérségi művészeti misszió” – fogalmaz Beáta nővér.

„A darabjainkkal társadalmi problémákat vetünk fel” – tudtuk meg Ildikótól. Példaképpen említi a Punyából egy történetet, amely párhuzamba állítható a mai kor problémáival. „Van egy leprás apa Jézus korában, aki a betegsége miatt kénytelen távozni a családból. Valami hasonló következik be napjainkban is, amikor az apák hosszú időre kihölgyök munkát vállalnak. De az sem ismeretlen helyzet, hogy a családfő börtönbe kerül. Mindkét esetben kiszolgáltatott válik a család, az őszége megbomlik. Amikor megmutatjuk ennek a helyzetnek a fájdalmát, rájövünk, hogy bár sokszor nem tudunk segíteni egymásnak, de van kapaszkodó, van egy közös hit és egy közösségi, amelyben nem hagyjuk cserben egymást.”

Az előadáshoz a színészeket februáról válogatták. Sokan jelentkeztek a hittudományi főiskoláról és a cigányság köréből is, de azokra is számítani lehetett, aki az évente Pécsen előadott *Passióban* szerepelnek. Mivel a covid harmadik hulláma közbeszűlt, más hogyan kellett szerezni a próbákat. Volt, aki minden próba előtt teszteltette magát, ami komoly költséget jelentett számára.

„A próbák két és fél hónapig tartó időszaka alatt betartottunk minden szabályt – mondja Ildikó – minden alkalommal tíznél kevesebben jötünk össze. Szájmaszkban próbáltunk, és nem érintettük meg egymást. A fiatalok nagyon fegyelmezetten betartották ezeket a korlátozásokat. Most, a főpróbán vettük le először a maszkot, és csodálkoztunk rá egymás arcára.” Eredetileg május 16-ra tűzték ki a bemutató időpontját, de a járványhelyzet miatt ez akkor még nem valósult meg. A május 29-i bemutatóra is csak zárt körben kerülhetett sor.

„A próbákon igyekeztünk a magunkévélni a történetet, és azt kerestük, mi közünk van a benne szereplő alakokhoz. Én vallom, hogy minden rendezésben az ember a kiindulópont – osztja meg velünk Ildi-

Németh Eszter, a Pécsi Tudományegyetem elsőéves tanító szakos hallgatója Lea szerepét kapta, a történet szerint egy örömanyát alakít. „Nagyon szeretem a roma kultúrát, és a szívenem visellem, hogy a cigányság közelebb kerüljön az Egyházhöz. Pécsről távol lakom, egy olyan helyen, ahol a környező falvakban sok roma él. A próbák alatt megérintett a gondolat, hogy a megváltás mindenkiért megtörtént, és a Szentírás mindenkinél szól. Nem számít a bőrszin vagy az, hogy minden tájról származnak az emberek.”

„Mindenkiben ott rejlik Jézus” – vallja Arnold Sebestyén, aki a Megváltón túl egy cigány legény és egy katona szerepét is el kell játszania. Nem könnyű számára a gyors karakterváltás. „Az idei évi *Passióban* is Jézus voltam, bár egyáltalán nincs Jézus-arcom. Pécsen tanulok testnevelés és etika szakos tanárnak.” Nem lehet könnyű megformálni Jézust, gondoljunk csak a keresztre feszítés jelenetére. „Sokszor beleéltem magam, hogyan érezhette magát Jézus. Ugy veszi magára minden bűnét, hogy nem tett semmi rosszat. Mások kértek bűnhódik, ugyanakkor mindenkinél megbocsát. Az átlagember ezt igazságtalanságnak érzi, a mai világban nem reális ez a magatartás. Olyan ember vagyok, aki igyekszik vidáman élni az életét, éppen ezért nem volt könnyű magamra vennem a rossz dolgok súlyát.”

Barta Rachel régebben szinkronszínész is volt. Tizenkilenc éves, romá származású asszony felnőtt fiának születésnapja van, együtt ünnepelnek, ezért nincs a színészekkel. A való életben Izabella takarítónő. Több szakmája is van, de minden nehezen kapott állást. „A főszereplőn egyedül nevelte fel a gyerekeit. Most jött el az életében az a pillanat, amikor végre nem a túlélésről szól minden” – említi róla elismeréssel Versegí Beáta. Izabella magával hozta a darabba azt az erőt, ami az eddigi küzdelmeiből származik. Ez a sugárzó energia most a főszerep megformálásában jelenik meg.

„A Punya egy protodarab, egy háromdimenziós Biblia pauperum. Jézus történetét leírták, aztán a középkorban a templomok belső falaira festették, hogy mindenki megismérhesse, az írástudatlanok is. A mostani előadást úgy is felfoghatjuk, hogy Jézus életének története lejött a templom falairól, és mi három dimenzióban eljátszzuk. Ráadásul most egy új, megelőző nézőpontból, egy cigányasszony szemén keresztül láttatjuk a megváltás történetét. Június 8–9–10-én pécsi helyszíneken játszunk, többek között a város perifériáján működő Néri Szent Fülöp Katolikus Általános Iskolában, valamint a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskolán is lesz előadásunk. (Az alkotókkal és a színészekkel a beszélgetések még a május végi bemutató előtt készültek – a szerk.) Tervezzük, hogy az Ormánságba is elvisszük a darabot. Szeptember 9-én pedig Budapesten, az Ars Sacra Fesztivál keretében a kelenföldi Szent Gellért-templomba várjuk majd a fővárosi érdeklődőket” – tudtuk meg Ildikótól.

A zártkörű bemutató után Kovács Izabella a közösségi oldalon így számolt be az élményéről a szerepéből vett szó szerinti idézettel: „Ébren vagyok vagy álmódok, milyen különös éjszaka, találkozások.” Kívánjuk, hogy sok ilyen különös találkozásra nyíljön még alkalom az előadásokon, és nemcsak egymással, hanem, ahogyan Sebestyéntől hallottuk, a bennünk élő Jézussal is.

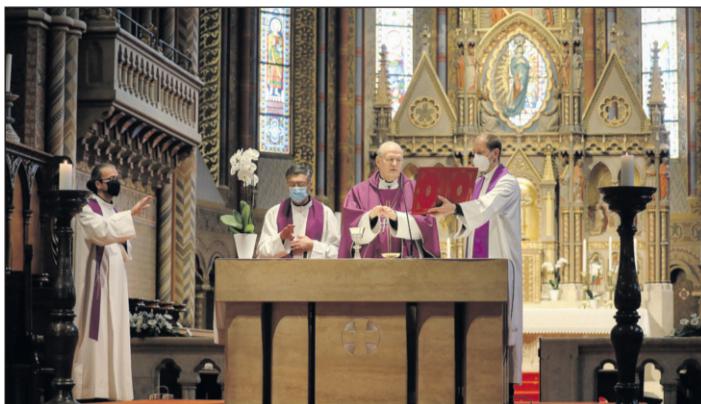
gyűlték, így őket is megismerhettem a távolból.

Elsőként Czopf Ági számolt be a darabbal kapcsolatos élményeiről. „Én Kincsőt játszom, egy cigány kisfiút. A való életben egy hete fuvolaművész vagyok, ezzel a premierrel ünneplem a diplomámat. Lányként kisfiút játszani nagy kihívás nekem. Kincső egy naiv, huncut gyerek, aki rácsozózik Jézusra, és átéli a csodát. A saját életemben is vagyom erre.” Ágit megérintette és elgondolkodtatta a történet egy pillanata: „A kuruzsló varázskövet ajánl Lolának, cserébe azért, ha odaadják magát neki. Vajon igent mond-e Lola? Miért érdemes odaadni az életünket, és miért nem? Ezek nagyon feszült pilanatok voltak számomra.”

Szereplő, Cinka lányát alakítja. „Amibivalens érzéseket változik a nézők ből. Az elején egy fiatal, aranyos kislány vagyok, akit aztán elad a nagybátyja. A sok kilátástalanság ellenére rátálokkal a szerelemre. Mire azonban elérné az idilli állapotot, meghal a szerelmem, én pedig eladom magam örömlánynak. Am Jézus felkarol, így a végén pozitív szereplő leszek – mesél az általa megformált szerepről Rachel. – Mivel roma származású vagyok, magam is sokszor tapasztaltam, hogy kiközösítenek, nem állnak szóba velem. Szerencsét vagyok, mert én jobb körülmenyek között élek, de közelről ismerek olyan sorokat, mint az a lányé, akit a darabban játszom. A próbák elején napokig nem tudtam szabadulni a szere-

HÍREK KÉPEKBEN

• Június 4-én, pénteken reggel a budavári Nagyboldogasszony-templomban Erdő Péter bíboros, prímás mutatott be koncelebrált szentmisét a tíz éve elhunyt Mádl Ferenc állumfó lelkijüvéért.

• Sajtótájékoztatón ismertette tevékenységét és céljait az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye fél évvel ezelőtt megalakult turistikai irodája június 4-én a budapesti D50 Kulturális Központban.

• A Katolikus Karitász megalakulásának 90., újjáalakulásának 30. jubileumi évében szeretettel hív mindenkit, hogy június 30. és július 3. között gyalogos zarándoklat keretében adjanak hálát a szervezetért, önkénteseiért, a szeretszolgálatot végzőkért, a rászorlókért, és a „szeretet útját” járva együtt imádkozzanak és elmélkedjenek a másokat szolgáló szeretetről. Jelentkezési határidő: június 28.

1920-ban a katolikus Lengyelország egyedül állt a szovjet agresszióval szemben, amely az egész világon uralmodóvá akarta tenni a kommunizmust.

A Vörös Hadsereg 1920. május 20-án áttört a határon, és a világfordadalmi tervekkel összhangban elindult Varsó felé, melynek mielőbbi elfoglalására Lenin utasította – számolt be az AciPrensa spanyol nyelvű portál, K. V. Turley a National Catholic Registeren megjelent írását ajánlva az olvasók figyelmébe.

2020-ban, a Visztulai csoda századik évfordulóján nyílt meg a budapesti Hadtörténeti Múzeum időszaki kiállítása, amely a lengyel–bolsevik háborúban nyújtott magyar segítséget dolgozza fel, valamint ebből az alkalomból Lengyeltóiban a városi park A Visztulai Csoda park nevet kapta a lengyel nagykövetség kezdeményezésére.

Lengyelország helyzete reménytelennek tűnt 1920-ban, a nyugati hatalmak nem álltak mellé. Az akkoriból miniszterelnök, Lloyd George kijelentette: Lengyelországnak el kell fogadnia a sorsát.

Mindenki érezte, hogy csak a csoda segíthet. A częstochowai Mária-kegyhelyen gyertyát gyújtottak, és kétségebesen imádkoztak a Fekete Madonnához – soha nem volt ilyen nagy szükség a közbenjárására.

XV. Benedek pápa augusztus 5-én valamennyi hívőt arra kérte, imádkozzanak Lengyelországról, kérjék „a Szent Szűz közbenjárását, hogy a lengyel nemzet megmenekülhessen a végső vereségtől, és ez az új csapás elkerülje Európát”.

Józef Piłsudski államfő, a lengyel hadsereg főparancsnoka egy éjszakát imádságban töltött, majd elkezdte összegyűjteni a sereget, annak ellenére, hogy a britek táviratban is sürgették, adják meg magukat a szovjeteknek, hogy elkerüljék a teljes megsemmisítést. Piłsudski azonban folytatta a minél útképesebb sereg felállítását. Velük szemben a mintegy százezer fős Vörös Hadsereg

Amikor a Szűzanya megmentette a világot a kommunizmustól

állt, forradalmi láztól égve, Varsó elpusztítását tűzte ki céllú.

Augusztus 12-én Piłsudski elindult, hogy csatlakozzon a fő ütőről jelentő csapatához, és búsúszáskor csak annyit mondott feleségének: „Isten kezében van az ügyünk.” 13-án a szovjetek támadást indítottak Varsón ellen, elfoglaltak néhány külvárost.

A külföldi diplomaták elhagyták a várost, néhány kivétellel: a pápáinuncius, Achille Ratti bíboros, a későbbi XI. Piusz pápa ott maradt, fo-

lyamatos imát szervezett, és a monstranciát a magasba emelve eucharisztikus körmenetet vezetett Varsó utcáin, miközben már záporoztak a szovjet lövedékek.

Eredetileg augusztus 17-re tervezte Piłsudski az ellenámadást, de hamar jött az üzenet a lengyel tábornokoktól, aik látták, hogy a város nem tud addig kitartani – és elindultak. Augusztus 15-én, Mária mennybevétele ünnepén folyamatosan támadtak Varsót a Vörös Hadsereg egységei. Aznap reggel azonban a város

központjában lévő lengyel erőknék sikerült valahogy megállítani őket, majd vissza is foglaltak tőlük területeket, bár erre nem sok esély látszott korábban. Az ellenség nem értette, mi történt a lengyelekkel.

Különös hírek kezdtek terjedni Varsóban: voltak, akik azt állították, a lengyel arcvonál fölött megjelent a częstochowai Fekete Madonna. Míg a lengyelek megújuló erővel harcoltak, a szovjetek mintha elvesztették volna az erejüket és a sikerbe vetett hitüket is; egy orosz katona később

úgy emlékezett vissza augusztus 15. délutánjára: „Eljött az a pillanat, amikor nemcsak az egyes egységek, hanem az egész hadsereg elvesztette a hitét abban, hogy legyőzheti az ellenséget. Mintha egy zsinór, amit egyre jobban kifeszítettünk [az invázió kezdete óta], hirtelen elpattant volna” – idézi Turley.

Hogy Varsót támogassák és a szovjet előretörést megakadályozzák, Józef Piłsudski vezetésével megkezdődött az ellenámadás is. Jelentős ellenállásra számítottak a lengyelek, de meglepően simán haladtak előre; már csapdára gyankodtak. Amikor aztán végül 17-én komolyabb szovjet haderővel találtak szemben magukat, az összecsapás tragikusan végződött – a szovjet hadsereg számára. Rengeteg embert vesztettek, köztük magas rangú tisztek is. A Visztula partján a lengyel csapatok sikeresen megsemmisítették a szovjet erőket, az utánpótlási vonalakat is elvágva. Amikor Lenin megtudta, mi történt a Visztulanál, legett világforradalmi tervéről.

A lengyelek pedig ismét elmentek Częstochowába, és gyertyát gyújtottak a Fekete Madonna előtt.

A varsói csatát gyakran a nem hívők is a Visztulai csoda néven emlegetik, hiszen végül is maga a győzelm csodászerű volt, előre nem megjósolható. A hívő emberek azonban isteni beavatkozást feltételeznek, amiért sokan könyörögtek is; számkra nem véletlen, hogy a legnehezebb harcokban Radzymińnál aratt győzeleméppen Mária mennybevétele ünnepére esett. Ezért augusztus 15. lengyel nemzeti ünnep, a Lengyel Hadsereg napja.

Fotó: Gov.pl

Fotó: Church in Poland/Twitter

Fordította: Verestói Nárcisz

Csornai búcsú

Megáldották a gyermeket a Szerecsen Mária-kegyképnél

Május 30-án ünnepelték a csornai premontreiiek a Rábaközi Szerecsen Mária búcsúját. A 11 órai szentmisét Mihályi Jeromos tihanyi bencés perel mutatta be. Ünnepélyesen elhelyezték a kegyoltárnál azokat a fogadalmi szíveket, amelyek Fazakas Zoltán Márton apát és a konvent imáit jelképezik, majd 17 órakor került sor a kegyképnél a gyermekmegáldás hagyományos szertartására.

get ábrázolja. A szentmisén közreműködött a II. Rákóczi Ferenc Katolikus Általános Iskola tanulóinak kórusa.

Május utolsó vasárnapja a premontrei által őrzött kegykép ünnepe. Igazi ünnepet ülhettek, délelőtt szentmise keretében „ajánlották a szíveket” a Szűzanyának. A délelőtti szentmise főcelebránsa és szónoka, Mihályi Jeromos tihanyi bencés perel szentbeszédében az édesanyai szeretetről szólt, majd a szentmise végén átadott egy reprodukciót egy barokk kori térképről, amely az akkori Rábaközi Főesperessé-

Délután a gyermekeknek és a családoknak jutott a főszerep. A gyermekmegáldás szertartásán a prédkicíró témája az ünnepelő ruha volt. A búcsúra mindenkor szépen felöltöztek, és szépen felöltözötték virágokkal a Mária-oltárt is, hiszen meg akarták ünnepelni és szereztüket kifejezni Márianak.

A hagyományos gyermekmegáldási szertartáson a zenei szolgálatot a csornai katolikus óvoda gyermekei végezték, valamint orgonán közreműködött Réti-Szabó Gábor, Gyömöre község országos hírű, 13 éves kántora.

Fotrás és fotó: Györi Egyházmegye

A visztulai csoda

A varsói nunciatura kertjében 2019-ben állították szobrot Achille Ratti bíborosnak. A későbbi XI. Piusz pápa folyamatos imát szervezett, és a monstranciát a magasba emelve eucharisztikus körmenetet vezetett Varsó utcáin, miközben már záporoztak a szovjet lövedékek